

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาโปรแกรมระบบสารสนเทศงานบุคคลองค์กร องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นขนาดเล็ก 2 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลคำหัวยหล้า องค์การบริหารส่วนตำบลพาเสวย และตัวแทนขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นขนาดกลาง 2 แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลมหาชัย และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง ซึ่งถือเป็นพื้นฐานและแนวทางในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องดังนี้ คือ

1. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลและสารสนเทศ
2. การพัฒนาระบบสารสนเทศองค์กรตามแนวทางการพัฒนาระบบ
3. องค์การบริหารส่วนตำบล
4. การบริหารงานบุคคลองค์การบริหารส่วนตำบล
5. การหาประสิทธิภาพของระบบ
6. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 7.1 งานวิจัยในประเทศไทย
  - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับข้อมูลและสารสนเทศ

ผู้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องระบบสารสนเทศได้ให้ความหมายของระบบสารสนเทศไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งมีทั้งความเห็นอนและความแตกต่างกันตามแนวคิด ประสบการณ์ จากการปฏิบัติงาน การวิเคราะห์ สร้างสรรค์และนำมานำเสนอ ไว้เป็นหลักการหรือทฤษฎี ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของข้อมูลและระบบสารสนเทศ

1.1 ความหมายของคำว่าข้อมูล (Data)

นิภากรณ์ คำเจริญ (2545 : 75) กล่าวว่า ข้อมูล หมายถึง ตัวอักษร ตัวเลข หรือสัญญาลักษณ์ใด ๆ ที่ได้ที่คอมพิวเตอร์รู้จัก และสามารถส่งไปเก็บในหน่วยความจำของ

คอมพิวเตอร์ หรือบันทึกลงบนสื่อต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์ได้หลายรูปแบบ เช่น ข้อความ แสง เสียง รูปภาพ ตัวอักษร ตัวเลข เป็นต้น

โอกาส เอี่ยมสิริวงศ์ (2547 : 31) ให้ความหมายไว้ว่า ข้อมูล คือ ข้อมูลดิบ ต่าง ๆ ที่จัดเก็บลงในคอมพิวเตอร์และสามารถเรียกข้อมูลเหล่านั้นมาใช้งานได้ ข้อมูลในที่นี้อาจเป็นได้ทั้งข้อความ ตัวเลข ภาพ และเสียง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเมื่อได้จัดเก็บลงในคอมพิวเตอร์แล้วจะถูกแปลงเป็นระบบเลขฐานสอง และจัดเก็บอยู่ในรูปแบบของไฟล์ข้อมูลเพื่อสะดวกต่อการเรียกใช้งานต่อไป

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545 ก : 66-67) กล่าวว่า ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริง (Fact) หรือสัญลักษณ์ที่เป็นตัวเลข (Figure) ที่ไม่อาจนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจทางการบริหาร ได้โดยตรง ส่วนสารสนเทศเป็นข้อมูลที่ผ่านกระบวนการจัดกรร编ทำหรือเลือกสรร หรือการประมวลผลที่สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการคาดการณ์ล่วงหน้า หรือประเภทการตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการทางการบริหาร ได้ทันที

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ข้อมูล (Data) หมายถึง ข้อเท็จจริง ข่าวสาร ข้อความ ตัวเลข หรือสัญลักษณ์ ที่บ่งชัดการประเมินผลการให้คุณค่าหรือปรุงแต่งให้สามารถถูกนำไปใช้ได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ เพื่อที่จะใช้ในการวางแผน หรือกำหนดนโยบายในการปฏิบัติการ ได้ ฯ และสารสนเทศ (Information) หมายถึง ผลลัพธ์ที่ได้มาจากการนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยกรรมวิธีจัดการข้อมูล ซึ่งจะต้องเป็นผลลัพธ์ที่มีคุณสมบัติถูกต้อง ตรงตามความต้องการ และทันต่อความต้องการของผู้ใช้ หรือผู้เกี่ยวข้อง

1.2 ความหมายของสารสนเทศ (Information)

ภาคร ไชยชนะ (2547 : 11) กล่าวว่า สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูลรู้ที่ประมวลได้จากข้อมูลอันเป็นข้อมูลจริงเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาจเป็น ตัวเลข หรือข้อความ เหตุการณ์ สภาพการณ์ สิ่งที่เกิดขึ้นหรือปรากฏขึ้นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นๆ ได้ข้อมูลเป็นข้อมูลรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยเน้นที่การเกิดประโยชน์คือความรู้ที่เกิดเพิ่มขึ้นกับผู้ใช้

เอก ศรีเฉลียง (2547 : 5) ได้ให้ความหมายของคำว่า สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือ ประสบการณ์ส่วนบุคคล ที่นำมาผ่านกระบวนการประมวลผล จนเกิดเป็นสารสนเทศที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ทันที

โอกาส เอี่ยมสิริวงศ์ (2547 : 21) ได้ให้ความหมายของ “สารสนเทศ” (Information) คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการประมวลผลข้อมูลดิบ (Raw data) ด้วยการรวบรวม

ข้อมูลดิบจากแหล่งต่าง ๆ และนำผ่านกระบวนการประมวลผล ไม่ว่าจะเป็นการจัดกลุ่มข้อมูล การเรียงลำดับข้อมูล การคำนวณ และสรุปผล งานนี้ก็ดำเนินสนองในรูปแบบของรายงานที่เหมาะสมต่อการใช้งานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นค้านของชีวิตประจำวัน ข่าวสาร ความรู้ ด้านวิชาการ และธุรกิจ

จากความหมายดังกล่าว พอสรุปได้ว่า สารสนเทศ (Information) หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดจากการประมวลผล อาจจะเป็นการจัดกลุ่มข้อมูล การเรียงลำดับ การคำนวณ และ การสรุปผล เพื่อใช้ประกอบการทำงานหรือสนับสนุนการตัดสินใจของคณะผู้บริหาร ใน หน่วยงาน หรือ องค์กร

1.3 ความหมายของระบบสารสนเทศ (Information)

โอกาส เอี่ยมศิริวงศ์ (2547 : 203) กล่าวว่า “ระบบสารสนเทศ” เป็นการนำคำ ว่า “ระบบ” รวมกับ “สารสนเทศ” (Information System) ซึ่งจัดเป็นกลไกชนิดหนึ่งด้วยการ นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาประยุกต์ใช้กับการจัดการข้อมูลในองค์กร ดังนั้น ระบบ สารสนเทศซึ่งมีส่วนประกอบหลักส่วนด้วยกัน ซึ่งแต่ละส่วนนั้นจำเป็นต้องปฏิสัมพันธ์กัน เพื่อให้เกิดระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ โดยระบบสารสนเทศประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ 5 ส่วน ดังนี้

1. ฮาร์ดแวร์ (Hardware)
2. ซอฟต์แวร์ (Software)
3. ข้อมูล (Data)
4. บุคลากรทางคอมพิวเตอร์ (People ware)
5. กระบวนการทำงาน (Procedures)

เมื่อนำส่วนประกอบทั้ง 5 มารวมกันก็จะเป็นระบบสารสนเทศ ที่ทำให้ สามารถทำการจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศและนำไปจัดทำรายงานสารสนเทศ เพื่อให้ผู้บริหารใช้ประโยชน์ต่อไป

ศรีวัฒน์ คาดารักษ์ (2549 : 14) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศ ในทางเทคนิค หมายถึง กลุ่มของระบบงานที่ประกอบด้วยฮาร์ดแวร์ หรือตัวอุปกรณ์และซอฟต์แวร์ โปรแกรม คอมพิวเตอร์ ที่ทำหน้าที่ร่วมร่วมประมวลผล จัดเก็บ และแจกจ่ายข้อมูลข่าวสารเพื่อสนับสนุน การตัดสินใจ และการควบคุมภายในองค์กร นอกจากนี้ยังช่วยบุคลากรในองค์กรนั้น ประสานงาน การวิเคราะห์ปัญหา การสร้างแบบจำลองวัตถุที่มีความซับซ้อนและการสร้าง ผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ

กล่าวโดยสรุป ระบบสารสนเทศ (Information System) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูปของสารสนเทศและการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูลเข้าเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุด มีการเก็บรักษาอย่างเป็นระบบเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้งาน สามารถนำไปสนับสนุนการบริหารงานขององค์กร บริหารส่วนต้นแบบและตัดสินใจได้ทุกระดับ

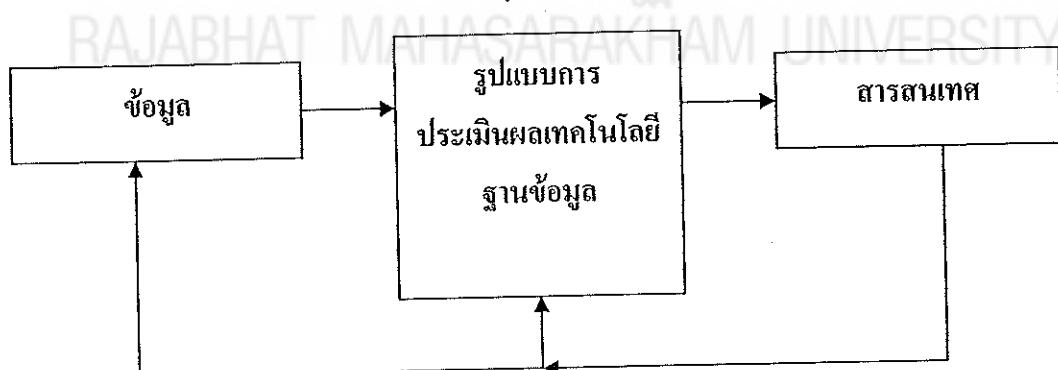
2. องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ

องค์ประกอบของระบบสารสนเทศมี 3 ส่วน คือ ส่วนของข้อมูลที่เป็นตัวเลข ป้อน ส่วนของการประมวล และส่วนของสารสนเทศซึ่งเปรียบเสมือนผลผลิตนำไปใช้ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบสารสนเทศจะมีหน่วยอย 5 ส่วนประกอบคือ ข้อมูล การประมวลผล การจัดเก็บ เทคโนโลยี และตัวสารสนเทศ (มดุง แก้ววัฒนา. 2548 : 31-32)

แผนภาพที่ 1 องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ

ที่มา : มดุง แก้ววัฒนา. (2548 : 31)

แผนภาพที่ 2 ระบบสารสนเทศ

ที่มา : มดุง แก้ววัฒนา (2548 : 31)

จากแผนภาพของสารสนเทศ อธิบายได้ดังนี้

1. ข้อมูลหรือข้อ盂คิน เป็นนำเข้าข้อมูล (Input) ประกอบด้วยข้อมูลที่เป็น

ตัวเลข ข้อความ เสียง และภาพ

2. รูปแบบการประมวลผล (Processing Models) เป็นการกำหนด
ความสัมพันธ์ของข้อมูลแต่ละรายการเพื่อให้จัดทำข้อมูลเหล่านั้นตามที่กำหนดไว้
3. เทคโนโลยี (Technology) เป็นส่วนที่ทำหน้าที่เก็บข้อมูล ดำเนินงานตาม
รูปแบบการประมวลผล และทำให้เกิดผลลัพธ์ของระบบอุปกรณ์ในสื่อที่ต้องการ องค์ประกอบ
ที่สำคัญของเทคโนโลยี ได้แก่ คอมพิวเตอร์ ซอฟแวร์ และโทรศัพท์

4. ฐานข้อมูล (Data Base) เป็นวิธีการที่จะเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบให้
สะดวกต่อการเรียกใช้แก้ไขได้ง่ายสำหรับผู้ใช้งานจำนวนมากและสามารถป้องกันให้ผู้ไม่มีสิทธิใช้
หรือเข้าถึงข้อมูลได้

5. การควบคุม (Controls) เป็นส่วนประกอบที่กำหนดไว้เพื่อให้ระบบ
สารสนเทศมีความปลอดภัย ไม่ถูกทำลายทั้งที่เจตนาและไม่เจตนา

6. สารสนเทศเป็นผลผลิต (Output) ของระบบมีต่อส่วนประกอบอื่น ๆ
ทั้งหมดหากผลของส่วนนี้ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ย่อมส่งผลให้ส่วนอื่น ๆ พิเศษ
ไปด้วย (พดุง แก้ววชัญช่า. 2548 : 31-32)

เอก ศรีเชลียง (2547 : 38-40) ระบบสารสนเทศเกิดจากการรวมตัวกันของ
องค์ประกอบต่างๆ ที่ร่วมกันสร้างสารสนเทศขึ้นมาแล้วใช้ในองค์การ หรือเพื่อวัตถุประสงค์
ตามเป้าหมายที่วางไว้ องค์ประกอบของสารสนเทศประกอบไปด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. สารสนเทศที่เกิดจากการนำเข้าข้อมูล (Data) ที่มีอยู่ หรือตัวเลข เสียง
รูปภาพสัญลักษณ์ต่าง ๆ มาเป็นตัวป้อนเข้าสู่ระบบ (Input) แล้วจะทำการประมวลผลด้วย
รูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ที่เป็นที่ยอมรับ และขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ ความเกี่ยวข้องของข้อมูล
ดังกล่าวว่าจะต้องจัดทำอย่างไร เพื่อให้ได้สารสนเทศ หรือผลผลิต (Output) ที่มีคุณภาพ
มีความถูกต้องและตรงกับความต้องการ ซึ่งการประมวลผลอาจใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็น
เครื่องมือในการดำเนินงานหรือจะใช้แรงคนก็ได้

2. เทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบสารสนเทศแบบเดิมอาจไม่ใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศเข้ามาช่วยในการดำเนินงาน แต่ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศถือว่าเป็น
องค์ประกอบที่สำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพ และประสิทธิภาพของระบบ โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์

ถูกนำมาใช้ในการพิมพ์เอกสาร หรือประมวลผล งานจัดการฐานข้อมูล งานสร้างฐานข้อมูล เพื่อให้สามารถจัดเก็บและเรียกใช้สารสนเทศได้อย่างสะดวก

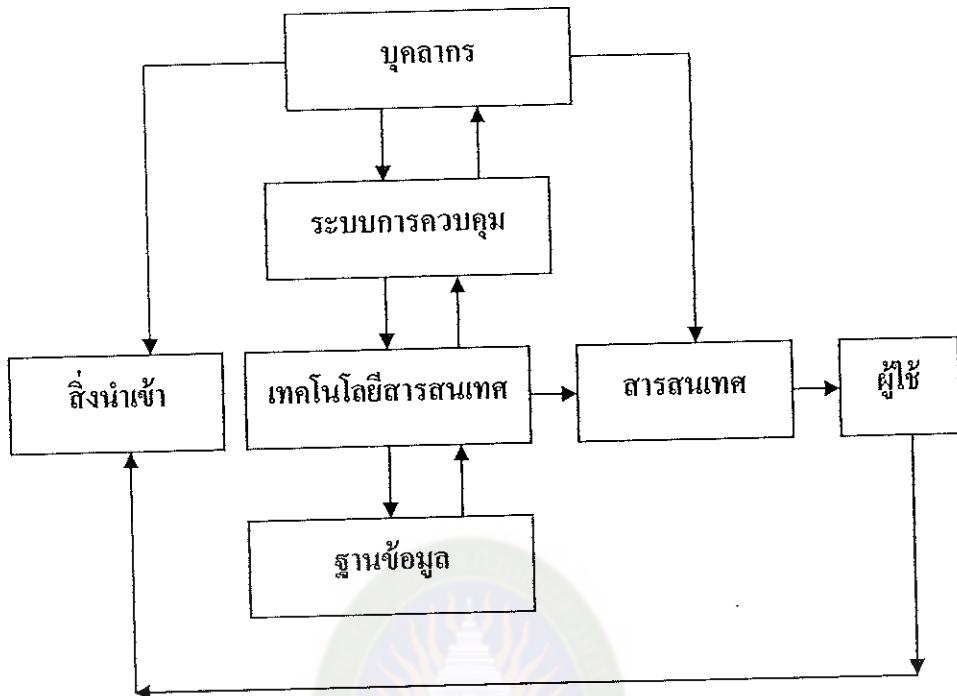
3. ฐานข้อมูล (Database) ฐานข้อมูลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผล เนื่องจากเป็นส่วนที่ใช้เก็บข้อมูลซึ่งเป็นตัวป้อนของทุกระบบงาน

4. ระบบการควบคุม (Controls) เป็นส่วนประกอบที่กำหนดไว้เพื่อให้ระบบสารสนเทศมีความปลอดภัยไม่ถูกทำลายโดยเจตนา และไม่เจตนา หรือเป็นระบบในการจัดการดำเนินงานของระบบสารสนเทศทั้งระบบ

5. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Software) ที่นำมาใช้ในการจัดการระบบสารสนเทศซึ่งแต่ละหน่วยงานอาจใช้โปรแกรมที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน เพราะโปรแกรมแต่ละชนิด แต่ละประเภท จะมีคุณสมบัติ และความสามารถไม่เหมือนกัน

6. บุคลากร ถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของระบบ เพราะตัวระบบสารสนเทศขาดช่องทางการที่ทำหน้าที่ต่างๆแล้ว ระบบสารสนเทศจะไม่เกิดขึ้น บุคลากรที่สำคัญ ได้แก่ นักคอมพิวเตอร์ นักวิเคราะห์ระบบ โปรแกรมเมอร์ ซึ่งทำหน้าที่ดูแลระบบฐานข้อมูลและคอมพิวเตอร์ ให้ทำงาน นอกจากนี้อาจรวมไปถึงบุคลากรฝ่ายปฏิบัติการ เช่น เจ้าหน้าที่พิมพ์คิด เจ้าหน้าที่การเงิน ตลอดจนผู้บริหารองค์การ ซึ่งทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และเป้าหมาย รวมถึงการให้การสนับสนุนการทำงานของระบบสารสนเทศ

7. ผู้ใช้ องค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ขาดไม่ได้ เพราะเป็นคนนี้ที่วัดว่าระบบสารสนเทศมีพัฒนาการที่ดีหรือไม่ แต่ในที่นี้อาจหมายถึงผู้บริหารขององค์การ กล่าวกันว่าระบบสารสนเทศถึงแม้จะมีระบบดีเพียงใด ถ้าหากผู้ใช้ระบบ ก็เปรียบเสมือนร้านค้าที่ขาดลูกค้าบ้านวันที่ขาดทุน หรือการปิดกิจการท่านั้นเอง

แผนภาพที่ 3 องค์ประกอบระบบสารสนเทศที่สัมพันธ์กับผู้ใช้

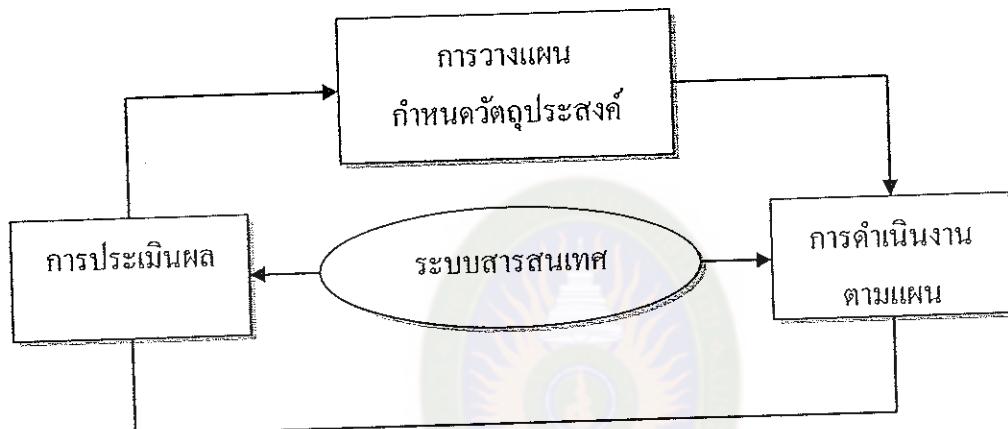
ที่มา : หมุน แก้ววัฒนา (2548 : 34)

3. ความสำคัญของระบบสารสนเทศต่อการบริหาร

stanitay ก咽าหาด (2542 : 25) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศให้แก่ผู้ตัดสินใจที่ดี และเป็นไปอย่างถูกต้อง ซึ่งก่อนจะรวมผลิตได้นั้น จำเป็นต้องแยกเงื่อนไขได้ว่าข้อมูลสารสนเทศ ที่จำเป็นต่อการวางแผน จากนั้นจึงทำการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศนั้นๆ ตลอดจนข้อมูลและสถิติ และจากการวิจัยในประเทศที่พัฒนาพบว่า ร้อยละ 90 ใน การตัดสินใจ ผู้บริหารจะอาศัยข้อมูลและข่าวสารที่ดี อีกร้อยละ 10 เกิดจากจินตนาการ ความนึกคิดของผู้บริหารเอง ส่วนการตัดสินใจของระบบราชการไทยกลับกันคือ จากจินตนาการ ร้อยละ 90 จาก ข้อมูลร้อยละ 10 ดังนั้นจึงมักจะเห็นมีการตัดสินใจใหม่เนื่องจากว่า ได้ข้อมูลมาใหม่ แสดงว่าข้อมูลเดิมไม่ค่อยมีหรือมีแล้วไม่ใช่

นอกจากนี้ข้อมูลและสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการแก้ปัญหาและ การตัดสินใจ ผู้บริหารทุกระดับจำเป็นจะต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาต่างๆ ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศ ต่อการบริหารไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2544 : 20) ได้สรุปนิยาม ระบบสารสนเทศ (Information System) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูล ให้อยู่ในรูปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุดและการจัดเก็บข้อมูลย่างมีระบบเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้งาน สารสนเทศที่ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบ จะสามารถนำไปใช้สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับปฏิบัติ ระดับหมวด/งาน/สายชั้น หรือระดับบริหาร

แผนภาพที่ 4 ความสำคัญของสารสนเทศ

ที่มา : กรมวิชาการ (2539 : 6)

ศิริลักษณ์ พันธ์พินิจ (2542 : 14) กล่าวว่า ความสำคัญของสารสนเทศว่า ข้อมูลสารสนเทศมีความสำคัญย่างยิ่งในการตัดสินใจ ซึ่งนำไปสู่การวางแผนในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และนำมาซึ่งความสำเร็จในการบริหารองค์กรต่อไป

วีระ สุภากิจ (2539 : 8-9) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของข้อมูล และสารสนเทศว่า การจัดระบบสารสนเทศที่ดีจะช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้บริหารมีความรู้ที่ถูกต้องทันสมัย ตรงกับวัตถุประสงค์ และเรียกใช้ได้สะดวก ประโยชน์ของระบบสารสนเทศโดยทั่วไป มีดังนี้

1. ประโยชน์ในการบริหารงาน การตัดสินใจสั่งการ และการวางแผน
ปฏิบัติงาน ในหน่วยงานนั้น ๆ

2. ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับที่สูงกว่าและระดับ
ต่ำกว่า เพื่อให้ระบบสารสนเทศเป็นมาตรฐานเดียวกันมีรายงานข้อมูล มีแบบเสนอรายงานและ
วันสำรวจเป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ทุกระดับ

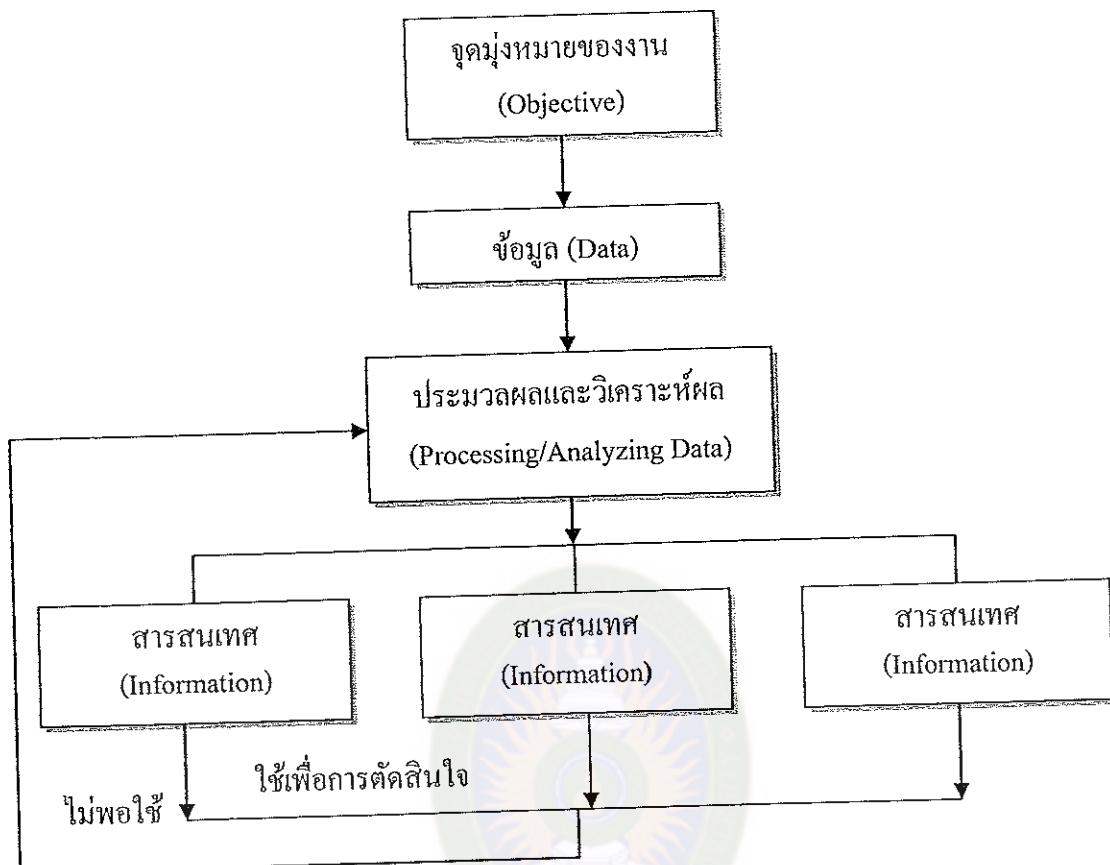
จากความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของสารสนเทศของนักวิชาการหลายท่าน จะเห็นว่า มีแนวคิดที่สอดคล้องกัน สรุปได้ว่า ข้อมูลและสารสนเทศเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการตัดสินใจ และการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรนับต่ำบล แต่ถ้าหากผู้บริหารมีข้อมูลและสารสนเทศที่ดีมีความถูกต้อง เป็นปัจจัยนั้น ทันแก่เหตุการณ์ การตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรนับต่ำบล และถ้าหากผู้บริหารมีข้อมูลสารสนเทศ ที่ดีมีความถูกต้อง เป็นปัจจัยนั้นแก่เหตุการณ์การตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรนับต่ำบลก็จะมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลตามไปด้วย

4. ประโยชน์ของข้อมูลและระบบสารสนเทศ

ในปัจจัยนี้ข้อมูลและสารสนเทศนับว่ามีความสำคัญในการบริหารงานองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรของรัฐบาลหรือองค์กรของเอกชน ต่างกันนำเสนอระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจ การวางแผนดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพในเชิงบวก ได้มีนักวิชาการหลายท่าน ก่อตั้งประโยชน์ของข้อมูลสารสนเทศ ดังนี้

สนอง เครื่องมาก (2539 : 32) ได้กล่าวไว้ว่า สารสนเทศทางการศึกษาผู้บริหารสามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ใช้ในการวางแผน ซึ่งมีความหมายจำเป็นอย่างมากที่ต้องอาศัยข้อมูลและสารสนเทศเป็นพื้นฐานในการแก้ไขปัญหาในการบริหารงานเป็นอย่างมาก
2. ใช้ในการกำหนดนโยบาย เช่น หากผู้บริหารพบว่าข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ผู้บริหารก็สามารถนำข้อมูลนี้ไปกำหนดนโยบายเพื่อปรับปรุงด้านวิชาการของโรงเรียนได้
3. ใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่อง ของหน่วยงาน ถ้าหน่วยงานมีระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ดีจะช่วยให้ผู้บริหารมองเห็นข้อบกพร่องของการบริหารและสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ตรงตามประเด็นมากยิ่งขึ้น
4. ใช้ในการรายงานผลและประเมินผล ในส่วนนี้ผู้บริหารมักจะใช้มือ เช่น การรายงานความก้าวหน้าทางการศึกษาให้ผู้บังคับบัญชาทราบ การรายงานระบบข้อมูลนักเรียน รายงานเป็นขั้นตอนตามสายงานการบังคับบัญชา ดังภาพที่ 5

แผนภาพที่ 5 กระบวนการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

ที่มา : ไพบูลย์ เรืองเพ็ง (2549 : 25)

กิตติ ภักดีวัฒนาภูต (2546 : 154-155) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานในองค์กรปัจจุบัน มีดังนี้

1. ช่วยจัดระบบสารสนเทศที่มีอยู่อย่างมากmany ให้เป็นระเบียบ ทำให้สะดวก รวดเร็ว และง่ายในการจัดเก็บและค้นหาข้อมูล

2. ช่วยให้การสื่อสารระหว่างกันมีความรวดเร็วมากขึ้น ลดปัญหาเรื่อง ระยะเวลา และระยะเวลา โดยใช้ระบบเครือข่ายและโทรศัพท์เข้ามาช่วย

3. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสารสนเทศ เช่น การคำนวณตัวเลขที่ ผู้นำข้อมูลซึ่ง

4. ช่วยลดจำนวนบุคลากรในการประมวล และผลิตสารสนเทศ

5. ช่วยประหยัดเวลาในการทำงาน

จากความเห็นของนักวิชาการหลายท่าน ผู้วิจัยสามารถสรุปประโยชน์ของ

ข้อมูลและสารสนเทศได้ ดังนี้

1. ช่วยในการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และการวางแผนการปฏิบัติงาน ได้
อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. ช่วยให้เข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ ได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์มี
ระบบการจัดเก็บที่ดีและง่ายต่อการค้นหาข้อมูล
3. ช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นจาก
การดำเนินงาน เพื่อหาวิธีในการควบคุม ปรับปรุงแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาการดำเนินงานให้
เป็นไปตามแบบแผนและเป้าหมาย
4. ช่วยลดค่าใช้จ่าย ลดเวลาในการทำงาน ลดแรงงานหรือบุคลากรที่ใช้ใน
การดำเนินการ
5. สนับสนุนต่อการตัดสินใจของผู้บริหารของหน่วยงานและองค์กรในทุก
ระดับ

การพัฒนาระบบสารสนเทศองค์กรตามแนวทางการพัฒนาระบบ

การพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้
อย่างสมบูรณ์เกิดขึ้นจากหลายปัจจัย ตั้งแต่การศึกษาความต้องการของผู้ใช้ระบบ ตลอดจน
วิธีการพัฒนาระบบ ซึ่งทีมงานพัฒนาระบบท้องทำการศึกษาอย่างรอบคอบ เพื่อกำหนด
แนวทางและขั้นตอนการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม เตรียมกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ประกอบ
สำคัญ ผู้พัฒนาระบบท้องมีความคิดสร้างสรรค์ เข้าใจภาพรวมของระบบงาน เทคโนโลยี และ
คำนึงถึงปัจจัยด้านบุคคลแต่ย่างไรก็ตาม ได้มีผู้เสนอกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศ
เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศในองค์กร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ณัฐพันธ์ เจริญนันทน์ และ พญญา กีรติโภล (2542 : 97) ได้กล่าวถึงขั้นตอน
การพัฒนาระบบสารสนเทศว่า มีขั้นตอนที่ต้องดำเนินการเบื้องต้นและสืบสุดลงที่
การนำร่องรักษาตามขั้นตอน 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การสำรวจเบื้องต้น (Preliminary Investigation) เป็นขั้นตอนแรกของ
การวิเคราะห์และพัฒนาระบบสารสนเทศ โดยผู้พัฒนาจะทำการสำรวจหาข้อมูลในประเด็น
ต่าง ๆ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางความเป็นไปได้ของการพัฒนา
2. การวิเคราะห์ความต้องการ (Requirement Analysis) ขั้นตอนนี้มุ่งเจาะลึกใน
รายละเอียดที่มากกว่าขั้นตอนแรก โดยเน้นที่ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้ใช้
ข้อมูล ซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่ตอบสนองความต้องการ

3. การออกแบบระบบ (System Design) เป็นการออกแบบระบบสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการใช้งาน ประกอบด้วยรายละเอียดในส่วนต่างของระบบสารสนเทศได้แก่การป้อนข้อมูล กระบวนการ การแสดงผลลัพธ์ และการปฏิบัติงานของบุคลากร

4. การจัดหาอุปกรณ์ของระบบ (System Acquisition) ที่มีงานพัฒนาระบบจะต้องกำหนดส่วนประกอบของระบบทั้งในด้านของอุปกรณ์และชุดคำสั่ง ตลอดจนบริหารต่างๆที่ต้องการจากผู้ขาย ปกติทีมงานพัฒนาระบบจะพิจารณาตัดสินใจเสนอของผู้ขายแต่ละราย เพื่อนำอุปกรณ์และส่วนประกอบของระบบมาติดตั้งและพัฒนาเป็นระบบใหม่ต่อไป

5. การติดตั้งระบบและการบำรุงรักษา (System Implementation and Maintenance) ที่มีงานพัฒนาระบบจะควบคุมและดูแลการติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ของระบบใหม่โดยดำเนินการด้วยตัวเองหรือจ้างผู้รับเหมา ที่มีงานพัฒนาระบบท้องทดสอบการใช้งานว่าระบบใหม่สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์และรูปแบบที่ได้ทำการออกแบบไว้หรือไม่ การติดตั้งควรที่จะดำเนินการตามตารางที่กำหนด เพื่อให้ระบบสามารถใช้งานแทนที่ระบบเก่าได้ทันเวลา นอกจากนี้ที่มีงานพัฒนาระบบยังมีหน้าที่กำหนดกฎเกณฑ์ในการประเมินและการบำรุงรักษา ระบบอย่างสม่ำเสมอเพื่อปรับปรุงและบำรุงรักษาให้ระบบใหม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและยาวนานที่สุดตลอดอายุของระบบ

สไตร์ (Stair. 1996 : 411 – 412) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาระบบสารสนเทศว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศเป็นกระบวนการที่มีกิจกรรมต่อเนื่องซึ่งพันธกันและขับเคลื่อนไปตามวงจร หรือ วัฏจักรการพัฒนาระบบ (System Development Life Circle : SDLC) ซึ่งมีรายละเอียดของการพัฒนาแต่ละขั้นตอน ทั้ง 5 ขั้นตอนนี้

1. การศึกษาระบบ (Systems Investigation) เป็นขั้นตอนแรกในการพัฒนาระบบสารสนเทศ เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของระบบสารสนเทศว่า ระบบที่มีอยู่มีประสิทธิภาพเพียงพอเหมาะสมกับการใช้งานขององค์กรหรือหน่วยงานหรือไม่ มีปัญหาอย่างไร มีความจำเป็นในการดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศหรือไม่ พร้อมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาระบบสารสนเทศนั้น

2. การวิเคราะห์ระบบ (Systems Analysis) การวิเคราะห์ระบบเป็นการศึกษาถึงการใช้งานระบบข้อมูลเชิงเดียว เพื่อค้นหาทางออกความเข้าใจทั่วไปของทางออกในการแก้ปัญหาหรือแสวงหาโอกาสที่ระบุไว้ในขั้นตอนการศึกษาระบบ โดยพิจารณาถึงสิ่งที่ปรากฏอยู่ในระบบหากทำเพื่อแก้ไขปัญหา ก็จะพิจารณาถึงวิธีการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย สำหรับปัญหาดังกล่าวและสำรวจถึงความเป็นไปได้และความหมายของการแก้ปัญหาเหล่านั้น

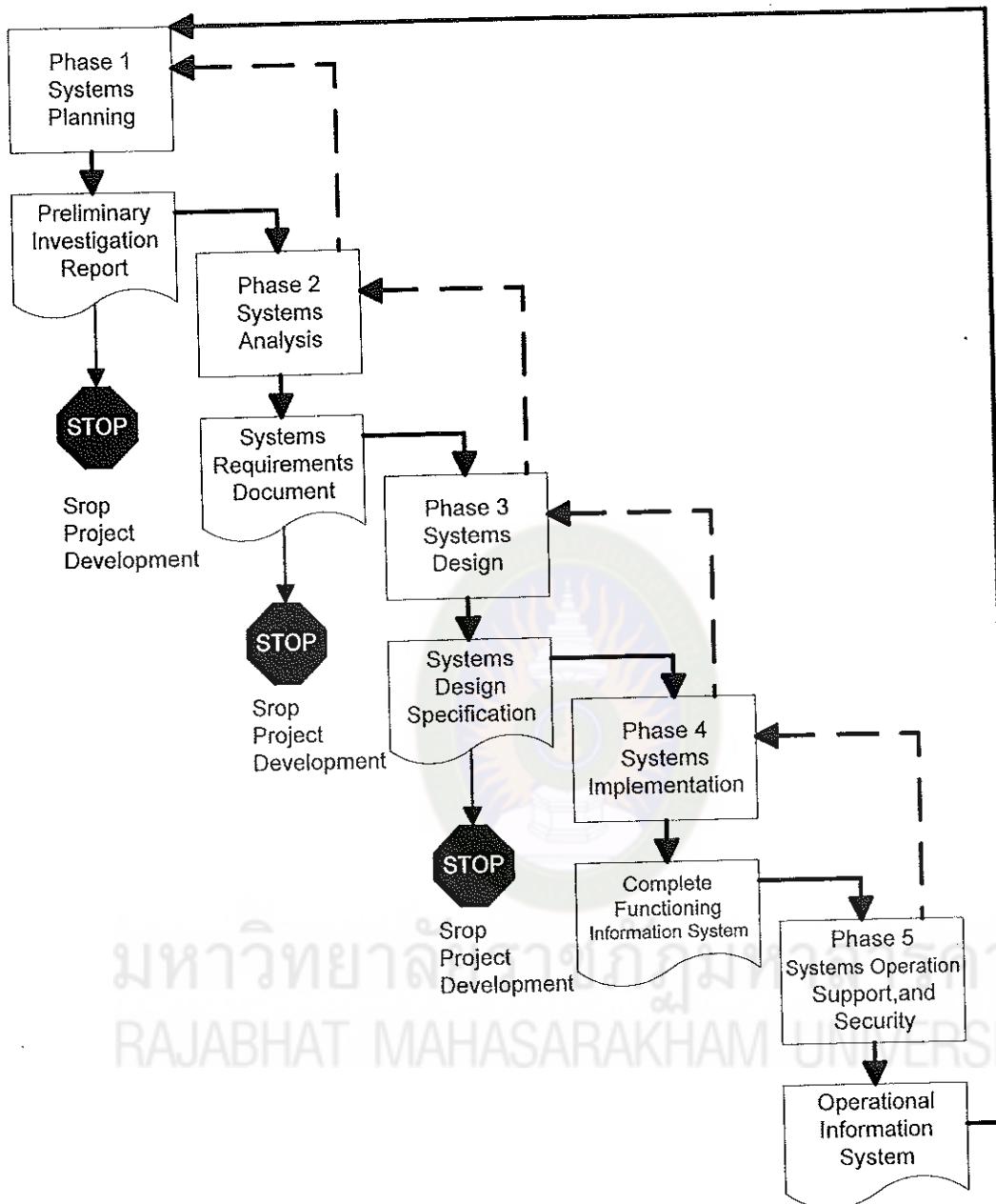
ผลของการวิเคราะห์ระบบคือการพยากรณ์อนาคตที่ว่า ระบบสารสนเทศจะทำอะไรเพื่อการแก้ปัญหา โดยการจัดลำดับความต้องการของระบบตามลำดับก่อนหลัง

3. การออกแบบระบบ (Systems Design) จุดประสงค์ของการออกแบบระบบคือ เพื่อเลือก และวางแผนระบบที่ตอบสนองความต้องการที่จำเป็นในการแก้ไขปัญหา การออกแบบระบบจะค้นหาคำตอบของคำถามที่ว่า ระบบข้อมูลจะทำอะไร อย่างไร เพื่อให้ได้วิธีการแก้ไขปัญหาผลที่ได้จากขั้นตอนของการออกแบบจะเป็นการออกแบบด้านเทคนิคที่ให้รายละเอียดของการประมวลผลของระบบ การส่งข้อมูล และสิ่งที่ผู้ใช้ต้องเก็บรวบรวม ซึ่งได้แก่ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูล การสื่อสารทางไกล บุคลากร และองค์ประกอบด้านการปฏิบัติการ ซึ่งต้องแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

4. การใช้ระบบ (Systems Implementation) การใช้ระบบเป็นการนำระบบใหม่หรือระบบที่ได้รับการปรับปรุงไปใช้ในการจัดการ ซึ่งในขั้นตอนนี้จะมีความเกี่ยวข้องกับการใช้ฮาร์ดแวร์ ซอฟแวร์ การอัครหัส การจ้างพนักงาน การอบรม การเตรียมสถานที่ การเตรียมข้อมูล การติดตั้ง การทดสอบ เพื่อใช้ระบบดังกล่าว ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ก็คือ คำตอบที่บอกว่าระบบสารสนเทศที่ติดตั้งไว้ สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้หรือไม่

5. การดูแลรักษาและตรวจสอบระบบ (Systems Maintenance and Review) จุดประสงค์ของการดูแลรักษาและการตรวจสอบระบบคือ เพื่อดูแลรักษาและปรับปรุงระบบที่ผ่านมาขั้นของการใช้ระบบ ซึ่งการดูแลระบบ (Systems Maintenance) จะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงระบบในบางส่วนที่มีความจำเป็น เพื่อให้การจัดการของระบบมีประสิทธิภาพ ไม่มีข้อผิดพลาดเท่าที่จะเป็นไปได้ ส่วนการตรวจสอบระบบ (Systems Review) จะเป็นขั้นของ การประเมินผลกระทบเป็นระยะ ๆ เพื่อดูว่าผลของความต้องการตามนี้ทำได้สำเร็จแล้วหรือยังเพื่อตรวจสอบคุณภาพระบบที่ปรับปรุงขึ้นใหม่นั้นเพียงพอต่อเป้าหมายขององค์กรหรือไม่ หากไม่กระบวนการพัฒนาระบบก็จะถูกเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง

เชลลี, แคชแมน และ โรเซนบลัท (Shelly, Cashman and Rosenblatt. 2008 : 20 - 22) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการพัฒนาระบบจะต้องมีการวางแผนการพัฒนาให้ชัดเจน เพื่อให้ได้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาระบบแบ่งออกได้เป็น 5 ขั้นตอน ดังแสดงในแผนภาพที่ 6

แผนภาพที่ 6 ขั้นตอนการพัฒนาระบบ (The phases and deliverables of the SDLC)

ที่มา : Shelly, Cashman and Rosenblatt (2008 : 20 - 22)

1. วางแผนการพัฒนาระบบ (System planning) เป็นขั้นตอนการศึกษาปัญหา ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการวิจัย จากการดำเนินงานระบบเดิมเพื่อเป็นแนวทาง ความเป็นไปได้

ในการสร้างระบบใหม่ การรวมรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และข้อมูลการดำเนินงานต่างๆ จากผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. วิเคราะห์ระบบ (System analysis) เป็นขั้นตอนการนำข้อกำหนดที่ได้จัดทำขึ้นจากขั้นตอนวางแผนการพัฒนาระบบมาวิเคราะห์ระบบงานใหม่ ตามลำดับขั้นตอน การพัฒนาระบบโดยเริ่มจากแผนกราฟแสดงข้อมูลระดับสูงสุด (Context diagram) เป็นแผนผังที่แสดงรายละเอียดกลุ่มคนที่มาเกี่ยวข้องกับระบบ และแผนผังกราฟแสดงข้อมูลระดับ 1 (Data flow diagram : DFD) เป็นแผนผังที่แสดงขั้นตอนการทำงานทั้งหมดที่มีอยู่ในระบบ

3. ออกแบบระบบ (System design) เป็นขั้นตอนการออกแบบแผนภาพอีอาร์ (Entity relationship diagram) เพื่อแสดงให้เห็นขั้นตอนการทำงานขององค์กร ได้อย่างแท้จริงและเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทำการแปลงแผนภาพอีอาร์ให้เป็นรีเลชัน โดยปรับโครงสร้างข้อมูลให้อยู่ในรรทัดฐาน (Normalization) เพื่อให้โครงสร้างข้อมูลไม่มีความซ้ำซ้อน ของข้อมูลเกิดขึ้น ออกแบบฐานข้อมูล (Database design) ออกแบบซอฟต์แวร์ในการติดต่อกับผู้ใช้งาน (User interface) และออกแบบรายงาน (Report)

4. พัฒนาระบบ (System implementation) เป็นขั้นตอนของการพัฒนาระบบที่ได้ทำการวิเคราะห์และออกแบบในขั้นตอนก่อนหน้านี้ไว้ โดยพิจารณาเลือกโปรแกรมที่ใช้ในการพัฒนาระบบงานและโปรแกรมช่วยสนับสนุนอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นต้องใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการพัฒนาระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน แล้วทำการติดตั้งระบบเพื่อทดสอบระบบ (Testing) โดยการทดสอบ 2 ส่วนคือ การตรวจสอบรูปแบบภาษาเจียน (Syntax) และการตรวจสอบว่าตรงกับความต้องการหรือไม่ ซึ่งทำการทดสอบทั้งส่วนของ Verification และ Validation ด้วยการจำลองกลุ่มข้อมูลขึ้นมา เพื่อตรวจสอบการทำงานของระบบก่อนที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง ซึ่งถ้าพบข้อผิดพลาดก็จะกลับไปแก้ไขในขั้นตอนของการพัฒนาระบบ

5. บำรุงรักษาและใช้งานจริง (System operation, support and security) เป็นขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไขระบบภายหลังจากการใช้งานจริงแล้ว ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากความต้องการของผู้ใช้งานที่เพิ่มขึ้นหรืออาจเกิดปัญหาของโปรแกรม (Bug) ทั้งในส่วนของการทำงาน ของระบบและในส่วนของความปลอดภัย

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจกล่าวสรุปได้ว่า การวิเคราะห์และออกแบบระบบเป็นการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อลดความซ้ำซ้อนของระบบงาน โดยเริ่มจากศึกษาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา ออกแบบระบบ พัฒนา ทดลองติดตั้ง และบำรุงรักษา โดยมี

ขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจนซึ่งจะทำให้การพัฒนาระบบงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีข้อมูลรอง น้อยที่สุด ซึ่งผู้วิจัยได้แนวทางการพัฒนาระบบ ของ เชลรี, แคนชั่น และ โอลเซนบท (The phases and deliverables of the SDLC) มาใช้ในการพัฒนาโปรแกรมระบบสารสนเทศงานบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลลังวัดกาฬสินธุ์

องค์การบริหารส่วนตำบลล

1. ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล

เดิมสภาพตำบลได้จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งของกระทรวงมหาดไทยที่ 222/249 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2499 เรื่อง ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเปิดโอกาสให้รายภูมิ ได้เข้ามาร่วมกับบริหารงานของตำบลและหมู่บ้านทุกอย่างเท่าที่เป็นประโยชน์แก่ท้องที่และรายภูมิเป็นส่วนรวมอันจะเป็นทางนำรายภูมิไปสู่การปักกรองระบบอนประชาธิปไตยจัดให้มีสภาพดีและคณะกรรมการตำบลขึ้นดังนี้ (สุรัตน์ พินนิสัย. 2549 :14-15 ; ข้างอิงมาจาก กรมการปักครอง. 2539 : 10)

วันที่ 1 มีนาคม 2509 กระทรวงมหาดไทยได้ออกคำสั่ง 275/250 เรื่องระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน (ฉบับที่ 2) ขึ้น โดยรวมคณะกรรมการตำบลและสภาพตำบลเข้าเป็นองค์กรเดียวกันกับแบบการปักกรองของสุขาภิบาล ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมสมกับสภาพการณ์ยิ่งขึ้นและให้สอดคล้องกับโครงการพัฒนาเมืองในระบบประชาธิปไตย ซึ่งคณะกรรมการต้องมีตัวแทนทุกส่วนในท้องที่ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นที่สังเกตว่าค้ำสั่งของกระทรวงมหาดไทยที่ 2 ฉบับ ดังกล่าวนี้ เป็นเพียงระเบียบปฏิบัติในท้องที่บางแห่งมิเป็นการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือประกาศคณะกรรมการปฎิริบัติฉบับที่ 218 ได้ระบุไว้

วันที่ 13 ธันวาคม 2515 ได้มีประกาศคณะกรรมการปฎิริบัติ ฉบับที่ 326 แก้ไขปรับปรุงระเบียบบริหารของตำบลและให้ปรับปรุงตำบลให้เป็นสภาพดีตามประกาศคณะกรรมการปฎิริบัติฉบับนี้ภายใน 3 ปี เพื่อให้เหมาะสมสมกับสภาพการณ์ ในขณะนี้ และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน อย่างไรก็ตามฐานะของสภาพการณ์ ในขณะนี้ ไม่ได้เป็นนิติบุคคลแต่ถือเป็นหน่วยงานหนึ่งขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือหน่วยงานย่อยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนมาก ที่ นท.0309/ว 438 ลงวันที่ 29 กันยายน 2509 และค่อนมา กที่ นท.0309/ว 99 ลงวันที่ 1 มีนาคม 2510

การที่สถาบันไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้การบริหารงานไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากความคล่องตัวในการบริหาร รัฐบาล ได้มีการปรับปรุงฐานของสถาบันสีขาวให้เป็นนิติบุคคลเพื่อให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันส่วนตัวและองค์กรบริหารส่วนตัวบันทึกฐานะเป็นนิติบุคคลเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา 43 ประกอบด้วยสถาบันองค์กรบริหารส่วนตัวบันทึกและคณะกรรมการบริหารส่วนตัวบันทึก ตามมาตรา 44

พระราชบัญญัติสถาบันส่วนตัวและองค์กรบริหารส่วนตัวบันทึก พ.ศ.2537 ได้กำหนดเงณฑ์ที่กำหนดให้สถาบันส่วนตัวบันทึกเป็นองค์กรบริหารส่วนตัวบันทึกเป็นไปตามพระราชบัญญัติสถาบันส่วนตัวบันทึกและองค์กรบริหารส่วนตัวบันทึก พ.ศ.2537 มาตรา 40 โดยสถาบันส่วนตัวบันทึกที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท หรือตามเงณฑ์รายได้เฉลี่ยในวรรคสองของข้อจัดตั้งเป็นองค์กรบริหารส่วนตัวบันทึกทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและในประกาศในราชกิจจานุเบกษาในประกาศนั้น ให้ระบุชื่อและเขตขององค์กรบริหารส่วนตัวบันทึก วิธีด้วย การเปลี่ยนแปลงเงณฑ์รายได้เฉลี่ยของสถาบันตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

พระราชบัญญัติสถาบันส่วนตัวและองค์กรบริหารส่วนตัวบันทึก มาตรา 40 และมาตรา 95 ให้สถาบันพ้นจากสภาพแห่งสถาบันนับแต่วันที่ที่กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งขึ้น เป็นองค์กรบริหารส่วนตัวบันทึกประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และให้โอนบรรดางบประมาณทรัพย์สิน สิทธิ์ สิทธิ์เรียกร้อง หนี้ และเจ้าหนี้ของสถาบันส่วนตัวบันทึกไปเป็นขององค์กรบริหารส่วนตัวบันทึกตาม มาตรา 41 และมาตรา 95 วรรคสี่ กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งสถาบันเป็นองค์กรบริหารส่วนตัวบันทึกตามมาตรา 40 และมาตรา 95 แห่งพระราชบัญญัติสถาบันส่วนตัวบันทึก พ.ศ.2537 ไปแล้วเมื่อสิ้นปี 2542 จำนวน 6,747 แห่ง (ตุรัตน์ พมนิสัย. 2549 : 16-17 ; อ้างอิงมาจาก สำนักงานกลุ่มส่งเสริมการประกอบส่วนห้องคืนจังหวัดกาฬสินธุ์. 2545 : 31)

2. การกระจายอำนาจสู่องค์กรบริหารส่วนตัวบันทึก

กรรมการปักครอง ได้กำหนดหลักการ การกระจายอำนาจสู่องค์กรบริหารส่วนตัวบันทึก ดังนี้ (ตุรัตน์ พมนิสัย. 2549 : 16-17 ; อ้างอิงมาจาก กรรมการปักครอง. 2539 : 15)

1. องค์กรบริหารส่วนตัวบันทึก มีฐานะเป็นหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งอำนาจในการทำนิติกรรมและสัญญาทางกฎหมายได้อ่องโดยไม่ต้องผ่านทางราชการเหมือน

อดีตเพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีความคล่องตัวในการดำเนินงานบริหารตำบลให้มีความเจริญก้าวหน้าและตรงต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในตำบลได้

2. คณะกรรมการและผู้บุกรุกมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนเกือบทั้งหมดกล่าว คือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งของราษฎรหมู่บ้านละ 2 คน ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญมาตรา 198 ซึ่งกำหนดให้สมาชิกสภาท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งเป็นหลักนอกจากนี้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลก็มีที่มาจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเดือกกันมาอีกด้วย

3. จำนวนขิสระบุรุษของคณะกรรมการบริหารมีข้อแตกหักที่ และมีกรรมมากขึ้นจากเดิมที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการปฏิวัติ ฉบับที่ 326 และยังมีจำนวนในพื้นที่ตำบลเพิ่มขึ้นโดยที่หากหน่วยราชการที่ดำเนินการใด ๆ ที่เป็นประโยชน์ในตำบล จะต้องแจ้งองค์การบริหารส่วนตำบลให้ทราบเสียก่อน

4. จำนวนทางการคลังองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดเก็บภาษีได้เพียงอนันกับหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่น เช่น เทศบาล และสุขาภิบาล เป็นต้น อาทิเช่น รายได้จากการนำร่องท่องเที่ยว ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรม่าสัตว์และผลประโยชน์อันเกิดจากการม่าสัตว์และยังได้รับจัดสรรภาษี โดยตรวจจากหน่วยราชการที่เก็บภาษีในเขตตำบลนั้นจากการนำร่องท่องเที่ยว เช่น ค่าธรรมเนียมรถยกตัวล้อเดื่อนภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต เป็นต้นซึ่งหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดเก็บ ได้จัดเก็บแล้วก็จัดสรรภาษีเหล่านี้ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีทางกฎหมายตามลำดับและที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้นอกเหนือมากไปกว่าท้องถิ่นอีกหัวข้อ เช่น จากการรัฐมนตรีแต่งตั้ง ค่าธรรมเนียมนำเข้าศาล ประทานบัตรประจำปี ค่าภาคหลวงแร่ ค่าหลวงปีโตรเดื่อน ค่าธรรมเนียมจากการขอทะเบียนติดตั้งและนิติกรรมในที่ดิน เป็นต้น

สรุปได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการสะท้อนถึงความพยายามของรัฐบาลที่จะกระจายอำนาจสู่หน่วยบริหารระดับตำบล ซึ่งมีผลให้องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นสุดยอดต้นของกระบวนการกระจายอำนาจบริหารการปกครองสู่องค์กรพื้นฐานในระดับตำบล และประชาชนได้รับประโยชน์จากการบริหารส่วนตำบลในด้านการพัฒนาตำบลซึ่งคงกับปัญหาและความต้องการของประชาชนโดยแท้จริง นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมแนวคิดและกระแสประชาธิปไตยในสังคมปัจจุบันที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารตำบล จะมีมากขึ้น โดยผ่านผู้แทนของตนเองในองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งนี้เป็นที่เชื่อได้ว่าความ

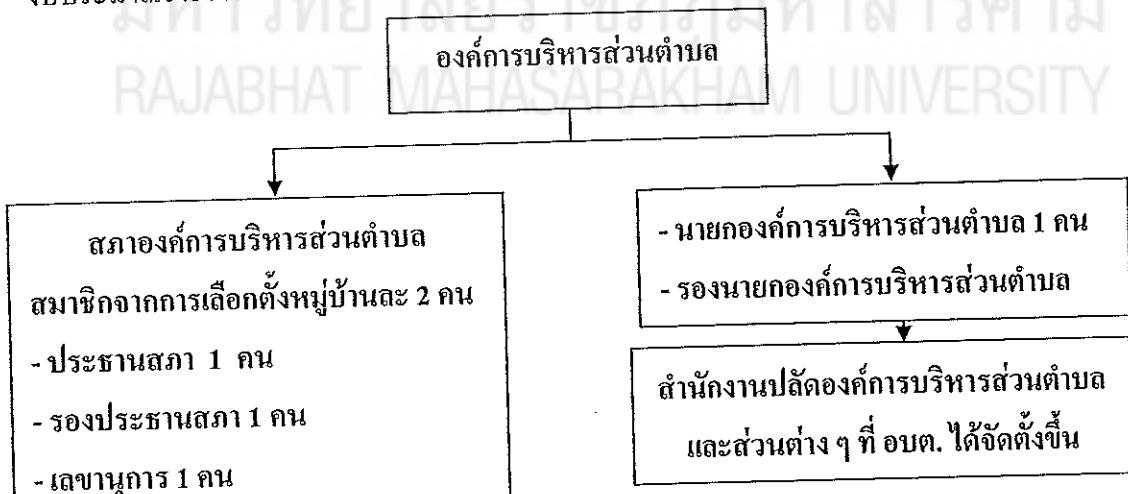
เจริญและการพัฒนาที่คิดที่ดีขององค์กรบริหารส่วนตำบล จะส่งผลให้เกิดความเจริญและ
การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมในภาพรวมของประเทศต่อไป

3. โครงสร้างอำนาจและหน้าที่ ขององค์กรบริหารส่วนตำบล

องค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง มี
ฐานะเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาร่าง法案และองค์กรบริหารส่วนตำบล
พ.ศ. 2537 มีโครงสร้างบริหารงานและอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (สุรัตน์ พิมโนสัย. 2549 : 16-17
; อ้างอิงมาจาก กรรมการปกรอ. 2539 : 20)

1. โครงสร้างการบริหารขององค์กรบริหารส่วนตำบลที่ได้เปลี่ยนแปลงตาม
พระราชบัญญัติสภาร่าง法案และองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4)
พ.ศ. 2546 ดังนี้

1.1 สถาบันองค์กรบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากการ
เลือกตั้งส่วนตำบลคนหนึ่ง และรองนายกองค์กรบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยนายก
องค์กรบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบลและมีการเปลี่ยนชื่อ^{ชื่อ}
คณะกรรมการบริหาร เป็นคณะกรรมการบริหาร เป็นคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล ข้อบังคับตำบล
บริหารส่วนตำบล กรรมการบริหารเป็นรองนายกองค์กรบริหารส่วนตำบล ข้อบังคับตำบล
เป็น ข้อบัญญัติองค์กรบริหารส่วนตำบลข้อบังคับประจำรายปีเป็น ข้อบัญญัติ
ประจำรายปี

แผนภาพที่ 7 โครงสร้างการบริหารงานองค์กรบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาร่าง法案

ตำบลลงองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2542

ที่มา : สุรัตน์ พิมโนสัย (2549 : 20)

2. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

สถาบันการบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 46

แห่งพระราชบัญญัติสถาบันการบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ดังนี้

1. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหาร

กิจกรรม

2. พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับ

งบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3. ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตาม

นโยบายและแผน

4. พัฒนาตำบลตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับทางราชการ

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสถาบันการบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 4 พ.ศ. 2546 ดังนี้

มาตราที่ 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้ง

ในด้านศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม

มาตราที่ 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้อง^๑
ทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้ง

กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5. สร้างเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

6. สร้างเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

7. คุ้มครอง คุ้มครอง รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. บำรุงรักษาศิลปะ โบราณสถาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี

งานของท้องถิ่น

9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยยึดสรรงบประมาณ

หรืออนุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

มาตรฐาน 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบลอาจขัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการใช้ไฟฟ้าหรือแสงสว่าง โดยวิธีอื่น
3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่บำรุงสถานที่ประชุมการกีฬาการพักผ่อนหย่อนใจ

ส่วนสาธารณูป

5. ให้มีและส่งเสริมกิจกรรมทางศิลปะและกิจกรรมสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของรายฎูร
8. การศึกษาเรื่องคุณธรรมและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบูรณ์ของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาดกับการพาณิชย์
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. กิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
13. กิจการเกี่ยวกับการผังเมือง

นอกจากนี้จากพระราชบัญญัติสถาบันแต่องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537

ที่กล่าวถึงการกระจายอำนาจที่ชัดเจนแล้ว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจจากการปกครองไปสู่ท้องถิ่น โดยกำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ซึ่งมีสาระสำคัญในการกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างการปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองเป็นสำคัญ (สุรัตน์ พิมนิสัย. 2549 : 21-23)

4. หน่วยการปกครององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์

กาฬสินธุ์ แบ่งการปกครองออกเป็น 18 อำเภอ คือ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอยางติด อำเภอโนนราษี อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอสมเด็จ อำเภอคุณนารายณ์ อำเภอท่าคัน โท อำเภอเขาวง อำเภอห้วยเม็ก อำเภอคำเมือง อำเภอหนองคุ่งศรี อำเภอโนน曼น อำเภอห้วยผึ้ง อำเภอร่องคำ อำเภอสามชัย อำเภอช่องชัย อำเภอตอนjan และอำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์มีเนื้อที่ทั้งหมด 7,055.07 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศตอนบนเป็นภูเขาตามแนวเทือกเขาภูพาน ตอนกลางเป็นเนินเขาสลับป่าไปร่วง

โครงสร้างราชการบริหารส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นในจังหวัด มีการจัดองค์กรราชการบริหารส่วนภูมิภาค และมีหน่วยราชการที่อยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัด ทือส่วนราชการต่าง ๆ ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ดังนี้

ส่วนราชการในระดับจังหวัด เป็นหน่วยงาน 2 ลักษณะ คือ หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด และหน่วยราชการบริหารส่วนกลางในจังหวัด (ที่ขึ้นตรงต่อส่วนกลาง) หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด ของจังหวัดกาฬสินธุ์ มีทั้งสิ้น 27 หน่วยงาน สังกัดกระทรวงมหาดไทย 5 หน่วยงาน และสังกัดกระทรวง ทบวง กรมอื่น ๆ อีก 22 หน่วยงาน ส่วนราชการบริหารส่วนกลางในจังหวัด มีทั้งสิ้น 35 หน่วยงาน หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจในจังหวัด มีทั้งสิ้น 15 หน่วยงาน การจัดองค์กรราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มี 3 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 38 แห่ง (เทศบาลเมือง 1 แห่ง, เทศบาล ตำบล 37) องค์การบริหารส่วนตำบล 112 แห่ง ในส่วน ส.ส.และ สว. อยู่ในระหว่างสร้าง ชื่อนี้ ลงองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยแบ่งเป็นรายอำเภอ จำนวน 18 อำเภอ ในแต่ละอำเภอ มีรายละเอียด ดังนี้

อำเภอคอนสาร มีจำนวน 7 แห่ง ได้แก่ อบต.กมลาไวย อบต.หลักเมือง อบต.โพนงาม อบต.คงลึง อบต.รัญญา อบต.เจ้าท่า อบต.โโคกสมบูรณ์

อำเภอฤทธิ์ไชย อบต.เหล่าไชย อบต.คุดหว้า อบต.สามชา อบต.หนองห้าง อบต.นาโก อบต.สมสะอาด อบต.กุดคำว่า

อำเภอเขาวง มีจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ อบต.กุดสิมคุ่นใหม่ อบต.คุ้มเก่า อบต.สงเพลือย อบต.หนองผือ

อำเภอคำเมือง มีจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ อบต.หุ่งคล่อง อบต.โพน อบต.ดินจี่ อบต.นาบอน อบต.นาทัน อบต.เนินยาง

อำเภอเมืองชัย มีจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ อบต.เหล่ากวาง อบต.โโคกสะอาด อบต.โนนศิลาเลิง อบต.ลำชี

อำเภอตอนjan มีจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ อบต.ตอนjan อบต.สะอาดไชยศรี อบต.คงพยุง อบต.ม่วงนา อบต.นาจำปา

อำเภอท่าคันໂท มีจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ อบต.กุงเก่า อบต.ยางอื้น อบต.กุดจิก อบต.นาตาล อบต.คงสมบูรณ์

อำเภอนาคู มีจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ อบต.นาคู อบต.สายนาวัง อบต.โนนนา
 JAN อบต.บ่อแก้ว อบต.ภูแล่นช้าง

อำเภอนามน มีจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ อบต.นานน อบต.ยอดแกง อบต.สัง
 เปลือย อบต.หลักเหลี่ยม อบต.หนองบัว

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ มีจำนวน 12 แห่ง ได้แก่ อบต.เหนือ อบต.หกูน อบต.
 ไฝ อบต.ลำพาน อบต.เชียงเครือ อบต.ปึงวิชัย อบต.ภูป่อ อบต.ภูดิน อบต.หนองกุง อบต.
 กลางหมื่น อบต.ขึ้น อบต.โพนทอง

อำเภอยางตลาด มีจำนวน 12 แห่ง ได้แก่ อบต.ยางตลาด อบต.หัวจ้วว
 อบต.อุ่มน่า อบต.เว่อ อบต.หนองอี้เตา อบต.คอนสมบูรณ์ อบต.นาเชือก อบต.คลองขาม
 อบต.เข้าพระนون อบต.นาดี อบต.โนนสูง อบต.หนองแบน

อำเภอร่องคำ มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ อบต.สามัคคี อบต.เหล่าอ้อยะ

อำเภอสมเด็จ มีจำนวน 8 แห่ง ได้แก่ อบต.สมเด็จ อบต.หนองแวง อบต.แขวง
 นาดาด อบต.มหาไชย อบต.หมุน่ำ อบต.พาเสวย อบต.ศรีสมเด็จ อบต.คำห้วยหลัว

อำเภอสหัสขันธ์ มีจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ อบต.สหัสขันธ์ อบต.นามะเจือ
 อบต.โนนศิลา อบต.โนนแหลมทอง

อำเภอสามชัย มีจำนวน 4 แห่ง ได้แก่ อบต.สำราญ อบต.สำราญใต้
 อบต.คำสร้างเที่ยง อบต.หนองช้าง

อำเภอหนองกุงครึ มีจำนวน 8 แห่ง ได้แก่ อบต.หนองกุงครึ อบต.หนองบัว
 อบต.โคงเครือ อบต.หนองสรวง อบต.เสาแล้ว อบต.หนองใหญ่ อบต.คงมูล อบต.หนองหิน
 อำเภอห้วยผึ้ง มีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ อบต.ไก่นุ่น อบต.นิคมห้วยผึ้ง อบต.
 หนองอีบูตร

อำเภอห้วยเม็ก มีจำนวน 9 แห่ง ได้แก่ อบต.ห้วยเม็ก อบต.คำใหญ่ อบต.กุด
 โคน อบต.บึงนาเรียง อบต.หัวหิน อบต.พิมูล อบต.คำเหมือนแก้ว อบต.โนนสะอาด
 อบต.ทรายทอง

การบริหารงานบุคคลองค์การบริหารส่วนตำบล

1. การบริหารงานบุคคล

พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีองค์การบริหารงานบุคคล ซึ่งมีลักษณะไตรภาคี แยกเป็น 3 ระดับ เพื่อทำหน้าที่การบริหารงานบุคคลประกอบด้วย คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.อ.) ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานกลาง และแนวทางในการรักษาระบบคุณธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดีที่สุด แบบคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.) ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานส่วนตำบล พนักงานเมืองพัทยา และคณะกรรมการข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.จ. ก.ท. ก.จ. ก.อบต. จังหวัด และ ก.เมืองพัทยา) ทำหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์และค่าเงินการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น โดยเป็นองค์กรตรวจสอบความถูกต้องและให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งและการให้ข้าราชการหรือพนักงานพ้นจากตำแหน่งเพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกคำสั่งนอกจากนั้นยังทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องในการสั่งลงโทษและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งพิจารณาการอุทธรณ์ของข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น

ประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลตามความต้องการและความเหมาะสมของท้องถิ่น ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 บัญญัติให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.จังหวัด) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เหมาะสมกับลักษณะการบริหาร และอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และจะต้องอยู่ภายใต้ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหาร งานบุคคลสำหรับพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล (ก.อ.) กำหนด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 13 และมาตรา 14 ประกอบมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ประกอบกับมาตรฐานทั่วไป

เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารส่วนตำบลที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.) กำหนด คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ ใน การประชุมครั้งที่ 4/2545 เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2545 ได้มีมติประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์กร บริหารส่วนตำบล ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัด กาฬสินธุ์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารส่วน ตำบล”

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 24 ตุลาคม 2545 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ภายใต้บทกำหนดในมาตรฐานที่ไว้เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างขององค์กรบริหารส่วนตำบลที่คณะกรรมการกลาง พนักงานส่วนตำบลกำหนด บรรดาภูมิ ระบุนัยน์ ข้อนี้คับ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใด ที่เกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคลของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์กรบริหารส่วนตำบลในส่วน ที่มีกำหนดไว้แล้วในประกาศนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทกำหนดตามประกาศนี้ ให้ใช้บท กำหนดในประกาศนี้แทน

ข้อ 4 ในประกาศนี้

“ก.อบต.” หมายความว่า คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลจังหวัด กาฬสินธุ์ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

“คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.จังหวัด)” หมายความว่า คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงาน บุคคลส่วนท้องถิ่น

“พนักงานส่วนตำบล” หมายความว่า พนักงานส่วนตำบล ซึ่งได้รับบรรจุ และแต่งตั้งตามประกาศนี้ ให้รับราชการในองค์กรบริหารส่วนตำบล โดยมีตำแหน่งและได้รับ เงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในองค์กรบริหารส่วนตำบล

“พนักงานส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า พนักงานเทศบาล ข้าราชการ กรุงเทพมหานครพนักงานเมืองพัทยา ข้าราชการองค์กรบริหารส่วนจังหวัด และข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นที่ไม่ใช่พนักงานส่วนตำบล โดยมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น ซึ่งได้รับ การบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการโดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือนของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือจากเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนของรัฐบาลที่ให้แก่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำมารักเป็นเงินเดือนของ
ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น

“ข้าราชการประเภทอื่น” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน ตามกฎหมายว่า
ด้วยระเบียบ ข้าราชการพลเรือน และข้าราชการประเภทอื่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการประเภทนั้น นอกจากพนักงานส่วนตำบล และพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่น

ข้อ 5 ให้ประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดค่าพาสินธุ์ รักษาราชการ
ตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจตัดความหรืออนุมัติยกเว้นได้กับการปฏิบัติตามประกาศนี้

2. ลักษณะของเอกสารทะเบียนของพนักงานส่วนตำบล

ทะเบียนประวัติพนักงานส่วนตำบล ระบบบริหารงานบุคคลในระบบเดิม โดยใช้
แฟ้มเอกสาร ประกอบด้วย เอกสารสำหรับบันทึกข้อมูลต่าง ๆ เป็นรายวัน รายเดือน และปี ดังนี้

2.1 สมุดประวัติ ก.พ.7 เป็นสมุดบันทึกย่อประวัติข้าราชการหรือพนักงาน
ส่วนตำบล จะบันทึกข้อมูลสำคัญ ๆ ได้แก่ ชื่อนามสกุล วัน เดือน ปีเกิด ชื่อคู่สมรส ชื่อบิดา
มารดา รูปถ่ายเจ้าของประวัติ ประวัติการศึกษา วันครบแก่ยี่สิบอายุ วันสั่งบรรจุ วันเริ่มปฏิบัติ
ราชการ ประเภทข้าราชการ การได้รับโทยทางวินัย และอัตราเงินเดือน

2.2 แฟ้มประวัติข้าราชการ ข้าราชการต้องมีแฟ้มประวัติข้าราชการไว้เก็บ
ก.พ. 7 และเอกสารบุคคลอื่น ๆ ของข้าราชการ ประกอบด้วยข้อมูลสำคัญ โดยย่อ ดังนี้

ตอนที่ 1 กรอกชื่อตัวและชื่อสกุล วัน เดือน ปีเกิด พร้อมติดรูปถ่ายเจ้าของ
ประวัติ

ตอนที่ 2 ที่อยู่ปัจจุบันเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ให้เข้าของประวัติเป็น
ผู้แจ้งการเปลี่ยนแปลง

ตอนที่ 3 เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นตรา (ต.ม., ต.ช., จ.ม., ..., ฯลฯ) วันที่ได้รับ
และวันที่ส่งคืน

ตอนที่ 4 จำนวนวันลาหยุดราชการ ขาดราชการ นาสาย วันที่ไม่ได้รับ
เงินเดือน

ตอนที่ 5 ความสามารถพิเศษ

ตอนที่ 6 การปฏิบัติราชการพิเศษ

ตอนที่ 7 รายการอื่น ๆ

2.3 กำหนดตำแหน่ง พนักงานส่วนตำบลให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น

การปรับบุคลิ หมายถึง การที่ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดได้รับประญญาหรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้น ในขณะที่ผู้นี้ดำรงตำแหน่งหรือรับเงินเดือนในขั้น ที่ต่ำกว่ามาตรฐานที่ได้รับเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้น โดยนำบุคคลดังกล่าวมาปรับให้ตำแหน่งหรือปรับให้ได้รับ เงินเดือนตามคุณวุฒิ

2.4 ระเบียบการลา

แนวปฏิบัติในการเบียบการลาของข้าราชการ แบ่งออกเป็น 9 ประเภท คือ การลาป่วย การลาคลอดบุตร การลาภาระส่วนตัว การลาพักผ่อน การลาอุปสมบทหรือการลาไป ประกอบพิธีชั้งชั้ง การลาเข้ารับการตรวจเลือกหรือเข้ารับการเตรียมพล การลาไปศึกษาฝึกอบรม ดูงาน หรือปฏิบัติการวิจัย การลาไปปฏิบัติงานในองค์กรระหว่างประเทศ การลาติดตามคู่ สมรส

2.5 วินัยข้าราชการ พนักงานส่วนตำบล

ประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ขององค์กรบริหารส่วนตำบล ด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย ได้บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเป็นอิสรภาพ ในการบริหารงานบุคคลตามความต้องการและความเหมาะสมของท้องถิ่น ประกอบ กับ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 บัญญัติให้คณะกรรมการ พนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.จังหวัด) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคล สำหรับพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์กรบริหารส่วนตำบล

2.6 การลาศึกษาต่อและฝึกอบรมภายในประเทศ การลาไปศึกษาต่อและ การฝึกอบรมของบุคลากรสามารถกระทำได้ 5 ชนิด ด้วยกัน คือ

2.6.1 การไปศึกษาต่อภายในประเทศ ภาคปกติ หมายถึง ไปศึกษาต่อใช้

เวลาราชการเต็มเวลา

2.6.2 การไปศึกษาต่อภายในประเทศนอกเวลา หมายถึง การไปศึกษาต่อ โดยใช้เวลาราชการบางส่วน หรือการไปศึกษาต่อโดยไม่ใช้เวลาราชการ

2.6.3 การไปศึกษาต่อภายในประเทศนอกเวลาโดยใช้เวลาราชการ บางส่วน ได้แก่การไปศึกษาต่อ โดยใช้เวลาราชการก่อนเวลาเลิกปฏิบัติราชการ ไม่เกิน วันละ 1 ชั่วโมง 30 นาที

2.6.4 การนำไปศึกษาต่อภายในประเทศนอกเวลาโดยไม่ใช้เวลาราชการ
ได้แก่ การนำไปศึกษาต่อโดยใช้เวลาหลังจากเวลาเลิกปฏิบัติราชการแล้วโดยไม่ต้องขออนุญาตต่อ
หัวหน้าสถานศึกษา

2.6.5 การฝึกอบรมภายในประเทศ หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ความ
ชำนาญหรือประสบการณ์ด้านการเรียน การอบรม สัมมนา หรือการฝึกงาน

2.7 การเดือนขึ้นเงินเดือน ปีละ 2 ครั้ง (1 เม.ย. และ 1 ต.ค.)

การเดือนเงินเดือนประจำปี ได้กำหนดการเดือนเงินเดือนประจำปี มี 2 กรณี
คือ เดือนขึ้นเงินเดือนกรณีปกติ 1 ขั้น และเดือนขึ้นเงินเดือนกรณีพิเศษ ซึ่งทั้งสองกรณีต่างก็มี
หลักเกณฑ์ที่ต้องพิจารณาหลาย ๆ ด้าน

2.8 เครื่องราชอิสริยาภรณ์

ข้าราชการผู้ที่ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะต้องมีคุณสมบัติต่าง ๆ
ครบถ้วน ได้แก่ เป็นผู้มีความสามารถปฏิบัติราชการจริงก้าวหน้า ประพฤติและปฏิบัติตาม
กฎหมาย กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ประชาชน และต้องรับราชการติดต่อกัน
มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

2.9 การออกจากราชการ

การออกจากราชการ หมายถึง การพ้นจากสภาพของการเป็นข้าราชการ
การออกจากราชการ ได้แก่

2.9.1 ตาย

2.9.2 พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบ้านเมืองบ้านนายข้าราชการส่วน

ท้องถิ่น

2.9.3 ถูกสั่งให้ออกจากราชการ

2.9.4 ถูกสั่งลงโทษ ปลดออกหรือไล่ออก

2.9.5 ลาออกจากราชการและได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ

3. ขอบข่ายภาระงานบุคลากร

การจำแนกข้อมูลตามขอบข่ายภาระงานบุคลากรระบบย่อที่มีความสำคัญต่อการ
วางแผน และการจัดบริหารองค์กรปกติของส่วนท้องถิ่น ควรมีข้อมูลเกี่ยวกับ

3.1 ทักษะ ความสามารถ ความสนใจ และภูมิหลังทางการศึกษา

3.2 หน้าที่ความรับผิดชอบทั้งอดีตและปัจจุบัน

3.3 ประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน และสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

**3.4 ความนุ่งหมายในอนาคต และความต้องการพัฒนาตามมอง
การจำแนกรายการข้อมูลในตอนนี้จะได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ และรายการ
ข้อมูลซึ่งจำแนกตามหมวดข้อมูล คือ หมวด ข้อมูลพนักงาน**

3.4.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ทราบถึงสภาพทั่วไปของพนักงาน
- 2) เพื่อใช้ในการวางแผนการดำเนินงานขององค์กร
- 3) เพื่อความยุติธรรมในการพิจารณาความคิดความชอบ
- 4) เพื่อให้มีข้อมูลที่ถูกต้องและสะดวกในการนำไปใช้และบริการ

3.4.2 รายการข้อมูล

- 1) ข้อมูลทั่วไป (พนักงานส่วนตำบล/พนักงานชั้นทั่วไป/พนักงานชั้น

ตามภารกิจ /ลูกจ้างประจำ)

- 1.1) ประวัติส่วนตัว (พนักงานส่วนตำบล/พนักงานชั้นทั่วไป/

พนักงานชั้นตามภารกิจ/ลูกจ้างประจำ)

- 1.2) ชื่อ นามสกุล

- 1.3) รูปถ่าย

1.4) สังกัด(ส่วนการศึกษา/ส่วนโยธา/ส่วนการคลัง/สำนักปลัก/
ส่วนสาธารณสุข/อื่น ๆ) เลขบัตรประจำตัวประชาชน

- 1.5) เพศ (ชาย/หญิง)

- 1.6) สัญชาติ เชื้อชาติ ศาสนา

- 1.7) วันเดือนปีเกิด (เกิดที่อำเภอ/จังหวัด)

- 1.8) ที่อยู่ถาวร(บ้านเลขที่ ซอย/ตรอก ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/

เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์)

- 1.9) วันที่เริ่มปฏิบัติราชการ วันที่ครบแกนีຍณอาชีวะ

1.20) ชื่อบิดา ชื่อมารดา ที่อยู่ปัจจุบัน (บ้านเลขที่ ซอย/ตรอก
ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์)

- 1.21) วันสั่งบรรจุ วันที่เริ่มปฏิบัติราชการ

- 1.22) สถานภาพสมรส (โสด/สมรส/หย่า/ม่าย พ.ศ.) ชื่อคู่สมรส

อาชีพคู่

- 1.23) สมรส สถานที่ทำงานคู่สมรส

- 2.24) จำนวนบุตร
- 2.25) รายชื่อบุตร (คนที่ ชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิดของบุตร)
- 2.26) ที่อยู่ปัจจุบัน (บ้านเลขที่ ซอย/ตรอก ถนน ตำบล/แขวง อําเภอ/เขต จังหวัด รหัสไปรษณีย์)
- 2) ประวัติการศึกษา (พนักงานส่วนตำบล/พนักงานจ้างทั่วไป/พนักงานจ้างตามภารกิจ/ลูกจ้างประจำ)
- 2.1) สถานศึกษา
  - 2.2) วุฒิที่ได้รับ (ระบุสาขาวิชาเอก ถ้ามี)
  - 2.3) ตั้งแต่ – ถึง(เดือน-ปี)
- 3) งานการศึกษาดูงาน หรือฝึกอบรม (พนักงานส่วนตำบล/พนักงานจ้างทั่วไป/พนักงานจ้างตามภารกิจ/ลูกจ้างประจำ)
- 3.1) เรื่อง หรือ หลักสูตร
  - 3.2) จัดโดยสถาบัน
  - 3.3) สถานที่ดูงาน หรือฝึกอบรม
  - 3.4) วุฒิที่ได้รับ
  - 3.5) ตั้งแต่ - ถึง(เดือน - ปี)
- 4) งานการ โอนและย้าย (พนักงานส่วนตำบล) โอน คือสถานที่ทำงาน ย้าย คือ ย้ายตำแหน่งแต่ทำงานที่เดิม
- 4.1) ระบุ (โอน/ย้าย)
  - 4.2) พ.ศ. สถานที่เคยปฏิบัติราชการ จำนวนปี
  - 4.3) ตำแหน่ง หน้าที่รับผิดชอบ
  - 4.4) สถานที่ (โอน/ย้าย)
- 5) งานตำแหน่งและอัตราเงินเดือน (พนักงานส่วนตำบล)
- 5.1) ชื่อ นามสกุล
  - 5.2) วัน/เดือน/ปี
  - 5.3) ตำแหน่ง
  - 5.4) อัตราเงินเดือน
  - 5.5) ระดับ ขั้น (0.5,1,1.5)
  - 5.6) คำสั่งที่

- 5.7) พนักงานประจำวัด
- 6) งานการรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (พนักงานส่วนตำบล)
- 6.1) ชื่นตราของเครื่องราช
  - 6.2) พ.ศ. ตำแหน่ง เลขที่ตำแหน่ง
  - 6.3) ระดับ อัตราเงินเดือน
  - 6.4) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เอกสารอ้างอิง
- 7) งานการคลา (พนักงานส่วนตำบล/พนักงานจังหวัด/พนักงานจ้างตาม
ภารกิจ)
- 7.1) เลขที่เอกสาร
  - 7.2) ชื่อ นามสกุล
  - 7.3) รอบปี พ.ศ. ตั้งแต่วันที่ ถึงวันที่
  - 7.4) ครั้งที่ วันเดือนปี
  - 7.5) จำนวนวันลาป่วย ลาภิก ลาคลอด ลาอุปสมบท
  - 7.6) รวมจำนวนครั้งที่คลา จำนวนวันลา
- 8) งานความผิดทางวินัย (พนักงานส่วนตำบล/พนักงานจังหวัด/พนักงาน
จ้างตามภารกิจ/สูกจ้างประจำ)
- 8.1) วัน/เดือน/ปี เรื่อง
  - 8.2) ไทยพนักงานจ้าง (ภาคทัณฑ์/ตัดค่าตอบแทน/ลดขั้นเงิน
ค่าตอบแทน/ได้ออก)
  - 8.3) ไทยพนักงานส่วนตำบล (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน
/ได้ออก)
  - 8.4) คำสั่ง(เลขที่/ลงวันที่)
- 9) งานการทำสัญญาจ้าง และต่อสัญญาจ้าง(พนักงานจ้างทั่วไป/พนักงานจ้าง
ตามภารกิจ)
- 9.1) ชื่อ นามสกุล
  - 9.2) คำสั่ง(เลขที่/ลงวันที่)
  - 9.3) เรื่องทำสัญญาจ้าง(วัน/เดือน/ปี)
  - 9.4) สิ้นสุดสัญญาจ้าง(วัน/เดือน/ปี)
  - 9.5) บุคคลคำประกัน (2 คน)

9.6) ผลการประเมิน (ผ่าน/ไม่ผ่าน)

9.7) ระยะเวลา (จำนวนปี)

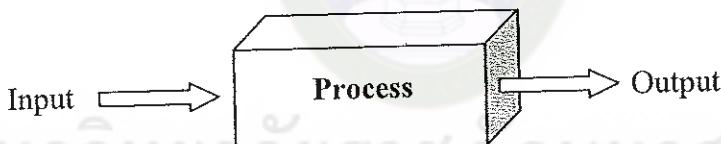
การหาประสิทธิภาพของระบบ

อรยา ปรีชาพานิช (2549 : 27-28) กล่าวว่าการทดสอบซอฟต์แวร์แบ่งได้เป็น 2

วิธีการหลักดังนี้ คือ

1. Functional Testing หรือที่นักพัฒนาซอฟต์แวร์เรียกว่า Black Box Testing เป็นการทดสอบนี้จะเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (Output) จากหาระบบและโปรแกรม (Process) โดยไม่สนใจรูปแบบการเขียนโปรแกรมของโปรแกรมเมอร์

การทดสอบซอฟต์แวร์ด้วยวิธีการนี้จึงเหมือนกับการป้อนข้อมูลเข้าสู่กล่องคำที่ไม่สามารถมองเห็นกระบวนการทำงานภายในกล่อง และรองรับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น จากนั้นจึงนำผลลัพธ์นั้นไปตรวจสอบกับกรณีทดสอบ (Test Case) ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าแล้วว่าถูกต้อง หรือไม่ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการทดสอบด้วยวิธีการนี้ผู้ทดสอบไม่จำเป็นจะต้องมีความรู้หรือทักษะทางด้านเทคนิคในการพัฒนาซอฟต์แวร์แต่อย่างใด

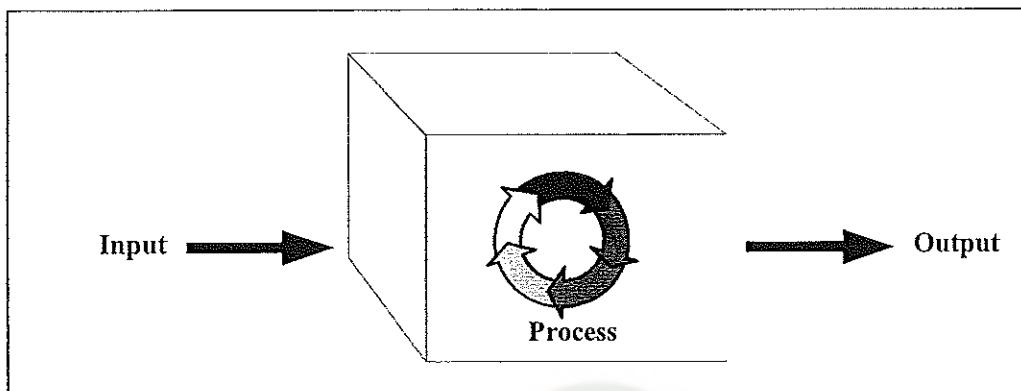
แผนภาพที่ 8 แสดงภาพจำลองของวิธีการทดสอบแบบ Functional Testing

ที่มา : อรยา ปรีชาพานิช (2549 : 27)

2. Structural Testing หรือที่นักพัฒนาซอฟต์แวร์เรียกว่า White Box Testing / Glass Box Testing เป็นจากการทดสอบนี้จะเน้นที่โครงสร้างโปรแกรมและการเขียนโปรแกรมในเชิงตรรกะ รวมไปถึงการตรวจสอบเพื่อหาผลกรอบที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการทำงานในแต่ละโมดูลของโปรแกรม ดังนั้นการกำหนดข้อมูลเพื่อใช้ในการทดสอบจะทำได้ก็ต่อเมื่องโปรแกรมได้ถูกพัฒนาขึ้นมาแล้ว

การทดสอบซอฟต์แวร์ด้วยวิธีการนี้จึงเหมือนกับการป้อนข้อมูลเข้าสู่กล่องใส่ที่ผู้ทดสอบสามารถมองเห็นกระบวนการทำงานภายในกล่องได้อย่างชัดเจนว่ามีโครงสร้างการทำงานอย่างไร และกระบวนการทำงานนี้มีประสิทธิภาพดีเพียงพอหรือไม่ ดังนั้นจึงเห็นได้

ว่าการทดสอบด้วยวิธีการนี้ทดสอบจำเป็นจะต้องมีความรู้และทักษะทางด้านเทคนิคในการพัฒนาซอฟต์แวร์เป็นอย่างดี

แผนภาพที่ 9 แสดงภาพจำลองของวิธีการทดสอบแบบ Structural Testing

ที่มา : อรยา ปริชาพาณิช (2549 : 28)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการทดสอบซอฟต์แวร์แต่ละวิธีมีเป้าหมายในการทดสอบที่แตกต่างกัน ในการทดสอบประสิทธิภาพของโปรแกรมระบบสารสนเทศงานบุคคลกร องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธี Black Box Testing เนื่องจากการทดสอบนี้จะเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (Output) จากการประมวลผลโปรแกรม (Process)

มนต์ชัย เพียงทอง (2548 : 198 - 200) กล่าวว่าประสิทธิภาพ (Efficiency) ตามความหมายทั่วไป หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณทรัพยากรที่ใช้ไปกับปริมาณผลผลิตที่เกิดจากกระบวนการ ส่วนความหมายอื่น ๆ หมายถึง ความสามารถในการผลิตหรือการใช้งานและความคุ้มค่าของการลงทุน ดังนั้น ประสิทธิภาพจึงเป็นการพิจารณาทางด้านผลลัพธ์ที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับสิ่งที่ใช้ไปไม่ว่าจะเป็นทรัพยากร งบประมาณ เวลาหรือปัจจัยอื่น ๆ ใน การวิจัยเชิงทดลองทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หลังจากที่พัฒนาระบบเครื่องมือ ซอฟต์แวร์ หรืออุปกรณ์ขึ้นมาใหม่แล้ว ผู้วิจัยส่วนใหญ่นิยมหาประสิทธิภาพโดยกำหนดประสิทธิภาพเป็นตัวแปรการทดสอบอยู่เสมอ ๆ เมื่อจากเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของระบบที่พัฒนาขึ้นที่เข้าใจได้ง่าย การหาประสิทธิภาพสำหรับการวิจัยเชิงทดลองทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ การหาประสิทธิภาพสำหรับการวิจัยเชิงทดลองตามแนวทางการวิจัยด้านระบบสารสนเทศโดยวิธีแบบกล่องคำรายละเอียดมีดังนี้

การหาประสิทธิภาพสำหรับการวิจัยเชิงทดลองตามแนวทางการวิจัยด้านระบบสารสนเทศโดยวิธีแบบกล่องดำมีอิทธิพลต่อความหมายตรงตัวก็คือกล่องดำซึ่งหมายถึง การประเมินที่ไม่พิจารณาภายในของระบบอัน ได้แก่ ตัวโปรแกรม โครงสร้างข้อมูล อัลกอริทึมการจัดการข้อมูล ตัวแปร นิพจน์และอื่น ๆ จึงเปรียบเสมือนภายในระบบเป็นกล่องดำแต่จะพิจารณาเฉพาะส่วนนำเข้า (Input) และส่วนแสดงผล (Output) การประเมินด้วยวิธีแบบกล่องดำมีวัตถุประสงค์เพื่อการประเมินข้อผิดพลาดต่าง ๆ ได้แก่ 1) การทำงานของส่วนต่าง ๆ 2) การปฏิสัมพันธ์ 3) ข้อมูลและฐานข้อมูล 4) สมรรถนะ และ 5) ผลลัพธ์

การหาประสิทธิภาพด้วยวิธีแบบกล่องดำ (Black Box Testing) จึงประเมินได้จากผู้ใช้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นซึ่งไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทักษะ และประสบการณ์ด้านตัวโปรแกรมแต่อย่างใด เนื่องจากเป็นการประเมินภาพรวมของกระบวนการนำเข้า และการแสดงผลจึงประเมินได้ง่าย ซึ่งนิยมใช้แบบทดสอบตามมาตรฐานส่วนประเมินค่า เพื่อประเมินระดับความคิดเห็นของผู้ใช้ในแต่ละส่วน ผลการประเมินจะถูกวิเคราะห์โดยใช้ค่านเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับรายการการประเมินด้วยวิธีแบบกล่องดำจะมีประเด็นหลัก ๆ ที่สำคัญดังนี้

1. ด้านหน้าที่และความถูกต้องในการทำงานของระบบในภาพรวม (Functional Testing) เป็นการทดสอบแต่ละส่วนในลักษณะภาพรวมนับตั้งแต่ส่วนนำเข้า ส่วนประมวลผลจนถึงส่วนแสดงผล

2. ด้านหน้าที่และความถูกต้องในการทำงานของระบบตามความต้องการ (Functional Requirement Testing) เป็นการทดสอบว่าเป็นไปตามความต้องการหรือไม่ ตั้งแต่ส่วนนำเข้า ส่วนประมวลผลถึงส่วนแสดงผล ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับการประเมินด้าน Functional Test แตกต่างกันที่การประเมินในด้านนี้ จะต้องเปรียบเทียบกับความต้องการหรือข้อกำหนดต่าง ๆ ที่มีอยู่

3. ด้านการใช้งาน (Usability Testing) เป็นการทดสอบ เช่น ความง่ายในการติดตั้งการใช้งานในส่วนต่าง ๆ การปฏิสัมพันธ์การนำเสนอ และการแสดงผลลัพธ์

4. ด้านความปลอดภัยของระบบ (Security testing) เป็นการทดสอบ เช่น ระบบการพิสูจน์ตัวที่การรักษาความปลอดภัย และการเข้ารหัส เป็นต้น

5. ด้านความสามารถในการทำงานของระบบ (Performance Testing) เป็นการทดสอบ เช่น ความถูกต้อง ความรวดเร็ว สมรรถนะ และประสิทธิภาพโดยรวม

สุนิ บุญเทวี (2547 : 59 - 60) กล่าวว่าการหาประสิทธิภาพและคุณภาพ การทำงานของระบบสารสนเทศ สามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว และตรงตาม ความต้องการ ของผู้ใช้โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การทดสอบโดยผู้พัฒนาโปรแกรม และการทดสอบโดยผู้ใช้ชาวญี่ปุ่น ผู้ใช้งาน และผู้ดูแลระบบ การทดสอบแบบกล่องดำเนิน กระบวนการทดสอบการทำงานของระบบโดยรวมทั้งหมดคือมีกระบวนการทำงานถูกต้องตาม วัตถุประสงค์ที่ต้องการ หรือไม่ โดยทำการทดสอบการทำงานแต่ละฟังก์ชันการทำงาน ทั้งหมด หากข้อบกพร่องของโปรแกรมจากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมให้ดีขึ้น โดย แบ่งการประเมินประสิทธิภาพ และคุณภาพของโปรแกรมออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการทำงานตรงตามความต้องการของผู้ใช้ (Functional requirement test)

2. ด้านการทำงานได้อย่างถูกต้องตามขีดความสามารถ (Function test)

3. ด้านการติดต่อระหว่างโปรแกรมกับผู้ใช้ (Usability test)

4. ด้านความปลอดภัยในการทำงานของระบบ (Security test)

จากที่กล่าวมาข้างต้นอาจกล่าวสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการผลิต หรือการใช้งานและความคุ้มค่าของการลงทุน การหาประสิทธิภาพของระบบสำหรับ การวิจัยเชิงทดลองทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยวิธีแบบกล่องดำเนิน หมายถึง การทดสอบการทำงานของระบบโดยรวมทั้งหมดคือมีกระบวนการทำงานถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ หรือไม่ การประเมินจะไม่พิจารณาภายในของระบบแต่จะพิจารณาเฉพาะส่วนนำเข้า (Input) และส่วนแสดงผล (Output) การประเมินด้วยวิธีแบบกล่องดำเนินจะมีประเด็นหลัก ๆ ที่สำคัญ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการทำงานตรงตามความต้องการของผู้ใช้ 2. ด้านการทำงาน ได้อย่างถูกต้องตามขีดความสามารถ 3. ด้านการติดต่อระหว่างโปรแกรมกับผู้ใช้ และ 4. ด้าน ความปลอดภัยในการทำงานของระบบ

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความพอใจ

การศึกษาเกี่ยวกับความพอใจ (Satisfaction) มักจะศึกษาใน 2 ลักษณะ ได้แก่ ความพอใจของผู้ปฏิบัติและความพอใจของผู้รับบริการ ซึ่งในการศึกษารึนี้เป็นการศึกษาใน ลักษณะของความพอใจของผู้รับบริการ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของความพอใจไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 775) ได้ให้ความหมายของความพอใจ หมายถึง สมใจ ชอบใจ เหมาะ

วัลลภ กันทรพย์ (2546 : 27) อธิบายว่า ความพอใจ หมายถึง สภาพจิตที่ปราศจากความเครียด ทั้งนี้ เพราะธรรมชาติของมนุษย์มีความต้องการ ถ้าความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองทั้งหมดหรือบางส่วนความเครียดก็จะน้อยลง ความเพียงพอใจก็จะเกิดขึ้นและในทางกลับกันถ้าความต้องการนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง ความเครียดและความไม่พอใจ ก็จะเกิดขึ้น

เด่นศักดิ์ อิงอาชา (2547 : 35) ความพอใจ หมายถึง อารณ์ความรู้สึกที่เต็มไปด้วยความยินดีหรือเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ต่อบุคคล ต่องค์กรหรือต่อสิ่งอื่น ๆ ที่ชอบใจและทำให้มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานบรรลุวัตถุประสงค์

คุณกร บัวโภน (2550 : 54) ความพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบส่วนตัวของบุคคล ต่อการการปฏิบัติกรรมอย่างโดยย่างหนัก ที่เมื่อได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายความต้องการ รวมทั้งความเพียงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพต่องานหรือการเรียนรู้

อุไร คำศิริรักษ์ (2550 : 78) ความพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีต่อนุคคลการทำงานหรือการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้มีความกระตือรือร้น มุ่งมั่นที่จะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากความหมายของความพอใจดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ความพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นได้เมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ตนต้องการ หรือเป็นไปตามเป้าหมายที่ตนต้องการ ซึ่งส่งผลให้มีความกระตือรือร้น มุ่งมั่นที่จะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ

เกร็ก (Gregg. 1997 : 173) ได้ให้ความหมายของความพอใจว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลในด้านความพอใจ หรือเป็นสภาพจิตใจของบุคคลว่าชอบมากน้อยเพียงไร

แฮริส (Harris. 2001 : 384) ได้ให้ความหมายของความพอใจไว้ว่า ความพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความต้องการหรือแรงจูงใจ

โกลฟเวอร์ (Glover. 2002 : 23) อธิบายเกี่ยวกับความพอใจว่า เป็นระดับความรู้สึก เมื่อความต้องการที่สำคัญของคนเรา เช่น การมีคุณภาพดี มีความมั่นคง มีความสมบูรณ์ผู้คนสุขมีพวกพ้อง มีคุณค่ายอดีต ๆ เหล่านี้ได้รับการตอบสนองแล้ว

สรุปได้ว่า ความพอใจ เป็นสภาพความรู้สึก ความชอบ พอดี ยินดี ความรู้สึกที่มีความสุขจากการที่ได้รับความสำเร็จจากสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

อุไรลักษณ์ เพ็งเอม (2545 : 101-104) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศงานบุคลากร สถาบันราชภัฏราชบูรณะ จังหวัดยะลา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศงานบุคลากร สถาบันราชภัฏราชบูรณะ จังหวัดยะลา ระบบสารสนเทศบุคลากรนี้ได้ใช้ Data Flow Diagram ในการวิเคราะห์ระบบการทำงาน และใช้ Entity Relationship Diagram ในการออกแบบเค้าโครง (Schema) ของระบบฐานข้อมูล ส่วนการพัฒนาระบบใช้การจัดการฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ Microsoft SQL Server และโปรแกรม Microsoft Visual Basic ในการเขียนโปรแกรมส่วนที่เป็น Graphical User Interface หรือ Front End ของระบบ ผลการพัฒนาระบบทบหน่วยระบบสามารถจัดเก็บข้อมูล แก้ไขข้อมูล ประมวลผลข้อมูล ตีบคืน แสดงผลข้อมูล และรายงานผลทางเครื่องพิมพ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยระบบงานดังกล่าวได้ครอบคลุมในส่วนงานทะเบียนประจำบุคลากร งานประวัติการศึกษา งานเดือนขึ้นเงินเดือน งานประวัติการฝึกอบรม และศึกษาดูงาน งานประวัติการดำรงตำแหน่ง และงานประวัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สอบถามความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้งานเจ้าหน้าที่ ที่มีต่อการใช้ระบบสารสนเทศงานบุคลากร พนักงานผู้ใช้มีความพึงพอใจที่สุดในการใช้ระบบสารสนเทศงานบุคลากรนี้

ราชส จิรวัฒน์สิติ (2541 : I) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาระบบสารสนเทศ ด้านบุคลากร ของส่วนระบบตอนในที่ 4 ขององค์การ โทรศัพท์แห่งประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และออกแบบการจัดการฐานข้อมูลบุคลากร ของส่วนตอนในที่ 4 ขององค์การ โทรศัพท์แห่งประเทศไทย โดยคำเนินการตามทฤษฎีของ (System Development Cycle : SDLC) หรือวงจรการพัฒนา ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์จากเอกสารและการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องถึงขั้นตอนการดำเนินงานในปัจจุบัน และนำมาออกแบบระบบ นำเสนอบรรยากาศ พร้อมทั้งพัฒนาโปรแกรม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Access 97 การประเมินผลกระทบได้จากการสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ที่ปฏิบัติงานและผู้บริหารภายในห้องที่ได้ทดลองใช้ระบบนำเสนอเป็นเวลา 1 เดือน พนักงานผู้ใช้ทั้ง 2 กลุ่มนี้มีความพึงพอใจต่อการจัดการฐานข้อมูลและสารสนเทศในด้านที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องครบถ้วนตรงตามความต้องการและสะดวกรวดเร็ว

ศศิเกตุ กล่างหนองแสง (2545 : I) ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลการบริหารงานบุคคลกร บริษัท โสมากา อินฟอร์เมชัน เทคโนโลยี จำกัด ได้วิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาระบบตามวิธีการพัฒนาระบบฐานข้อมูล โดยมีขั้นตอนการดำเนินการศึกษา กีอ 1) วิเคราะห์ระบบงานปัจจุบันของระบบงาน 2) นำข้อมูลมาออกแบบระบบฐานข้อมูล 3) พัฒนาฐานข้อมูลโดยใช้โปรแกรมการจัดการฐานข้อมูล Microsoft Access 97 และ โปรแกรม Microsoft Visual Basic 6.0 และ 4) ทดสอบและประเมินระบบโดยให้ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานระบบและผู้ใช้งานระบบทั่วไปที่เขียนบุคคลกรบริษัทเป็นผู้ประเมินระบบ จากการทดสอบและประเมินระบบ พบว่า ผู้ทดสอบทั้งหมด 3 กลุ่ม เห็นว่าระบบทั้ง 6 ด้าน มีความเหมาะสมโดยเฉลี่ยในระดับมากคือ 1) ด้านการเพิ่มและการบันทึกข้อมูล 2) ด้านการแก้ไขข้อมูลและการลบข้อมูล 3) ด้านการค้นหาและเรียกดูข้อมูล 4) ด้านการพิมพ์รายงาน 5) ด้านการติดต่อกับผู้ใช้ 6) ด้านอื่น ๆ เช่น คู่มือผู้ใช้ทั่วไปและคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการระบบ อีกทั้ง คู่มือผู้ใช้ทั่วไปและคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการระบบ

วิชัย พโลยประเสริฐ (2546 : 160-167) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศบุคคลกร คณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง การพัฒนาระบบสารสนเทศบุคคลกร ได้ดำเนินการตามทฤษฎีของวัฏจักรการพัฒนาระบบงาน (System Development Life Cycle : SDLC) แผนภาพคาดตัวไฟล์ โครงสร้างและออกแบบระบบฐานข้อมูลในระดับแนวคิดแสดงถึงความสัมพันธ์ (Entity Relationship Model : E-R Model) โปรแกรมที่ใช้ในการพัฒนา Microsoft Access 97 Thai Edition Library ActiveX Microsoft Visual Basic 6.0 VB Script ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศบุคคลกร คณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สามารถนำไปใช้ในการจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล การสืบค้น ปรับปรุงแก้ไขข้อมูล ออกแบบรายงานใหม่ และจัดทำรายงานสารสนเทศได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ประยูร ไชยบุตร (2544 : 194-200) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาระบบสารสนเทศบุคคลกร สถานบันราษฎร์เพชรบูรณ์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศบุคคลกร สถานบันราษฎร์เพชรบูรณ์ การพัฒนาระบบ ได้วิเคราะห์และออกแบบโดยใช้หลักการของวิธีการพัฒนาระบบ เทคนิคคาดตัวไฟล์ โครงสร้างและแสดงความสัมพันธ์ โดย E-R Model โปรแกรมที่ใช้ในการพัฒนาครั้งนี้มี Microsoft Access 97 Thai Edition และใช้ VB Script ในการเขียน Script Program ระบบฐานข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต/อินทราเน็ต ภายใต้ระบบปฏิบัติการ Microsoft Windows 98 หรือ Microsoft Windows 2000

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศนุคigator สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์ สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล สืบสานข้อมูล และจัดทำรายงานตามความต้องการของบุคลากรและผู้บริหารของสถาบัน

2. งานวิจัยด้านประเทศ

แท็กเกอร์ (Tagger. 2003 : 3942-B) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพโดยรวมกับการปฏิบัติทางการนิเทศ มีความมุ่งหมาย เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับประสิทธิภาพโดยรวมในการนิเทศกับการปฏิบัติของผู้รับการฝึกฝน ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 83 คน จากนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอกในสาขาวิชาการบำบัดคลินิก การให้คำปรึกษาจิตวิทยาการ ให้คำปรึกษาหรือการสมรสหรือการบำบัดทางครอบครัว ผลการศึกษาพบว่า เมื่อผู้รับฝึกอบรมและผู้นิเทศศึกษาว่าพวคคนทำงานด้วยกันได้ดี และสามารถบรรลุเป้าหมาย ประสิทธิภาพโดยรวมแล้วผู้รับการฝึกอบรมมากจะปฏิบัติกับลูกค้าของตนได้ดีขึ้น ระดับการพัฒนาและลักษณะของประชากร เช่น อายุ เพศ กลุ่มชาติพันธุ์ ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อผลการปฏิบัติการของผู้รับการฝึกอบรม

เบลลัม (Bellum. 2003 : 31-A) ได้ทำการศึกษากรณีศึกษาใช้ตีความเกี่ยวกับกลุ่มโรงเรียน 2 กลุ่ม ที่นำหลักสูตรและระบบสารสนเทศการบริหารแบบบูรณาการไปใช้วิธีการดำเนินการศึกษาใช้กระบวนการวัดผลกระทบในองค์กรของโรเจอร์ส เป็นรูปแบบแนวคิดเพื่อความเข้าใจในการนำระบบสารสนเทศไปใช้ได้ระบุประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อกลุ่มโรงเรียนพยายามสร้างความหมายสมควรห่วงระบบสารสนเทศกับองค์กรของตน ผลการศึกษาที่สำคัญ ปรากฏ ดังนี้ (1) มีความสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมระหว่างความสามารถของระบบสารสนเทศกับความต้องการของกลุ่มโรงเรียน (2) การทับซ้อนกันของระบบสารสนเทศที่อาจแย่งเป็นฐาน ไม่ได้ถูกทดสอบดีพอ ก่อน โรงเรียนนำไปใช้ (3) โครงสร้างขององค์กรของการนำไปใช้ทำให้การสร้างความหมายสมสมเกิดความยุ่งยาก จากผลการศึกษา ได้นำเสนอรูปแบบแนวคิดที่ระบบสารสนเทศและความต้องการของโรงเรียนตอบสนองความต้องการใช้ระบบสารสนเทศ ในอนาคตได้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

เคส (Case. 2003 : 817-A) ได้ทำการศึกษาการบูรณาการเทคโนโลยีที่ประสบผลสำเร็จนั้น โดยอาศัยหลักการนำทางการเปลี่ยนแปลงและระดับการยอมรับในระหว่างที่นำร่องการแก้ปัญหานักเทคโนโลยีไปใช้ในเขตพื้นที่การบริการที่วิกฤตในรัฐแคโรไลนา วิธีการศึกษาใช้การสัมภาษณ์รายบุคคล และกลุ่มเป้าหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วพิจารณาว่าระดับใดที่จะต้องปฏิบัติตามหลักการนำทาง และระดับการพิจารณาที่มุ่งสู่ความเป็นเดิมในการบริการ

ลูกค้า กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารจำนวน 25 คน ในด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านการบริหารงานวิจัยและด้านสารสนเทศ รวมทั้งกลุ่มลูกค้าเป้าหมายจำนวน 6 คน กลุ่มที่ให้ข้อมูลเบื้องต้นบุคคลในกลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลสะท้อนกลับผลการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างระหว่าง 2 กระบวนการ จากการประเมินการนำระบบสารสนเทศทรัพยากรมนุษย์ไปใช้พบว่า องค์ประกอบ hairy เป็นรายองค์ประกอบซึ่งส่งผลกระทบโดยรวมต่อความสำเร็จของโครงการโครงการขาดแคลน ทรัพยากร กระบวนการวางแผนและการสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพ และไม่มีหลักฐานยืนยันการะผูกพันกับการให้บริการลูกค้า การนำระบบสารสนเทศโโคอิชิ (Cucus) ไปใช้สนับสนุนการบริหารงานวิจัยพบว่า ความสำเร็จมากกว่าเมื่อมีการะผูกพันของสถาบัน และทรัพยากรที่จำเป็นและมีความมั่นคงในภาวะผู้นำ และการศึกษารอบผู้ให้ความสำคัญที่มีประสิทธิผล การรับรู้เกี่ยวกับการให้บริการลูกค้า แตกต่างระหว่าง 2 โครงการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลผลิตตอนสุดท้ายสำหรับโครงการ การนำไปใช้แต่ละโครงการ ผลการศึกษาที่เกิดจากการสังเคราะห์ข้อมูลไม่น่าเปลก แต่พบว่ามีวิธีการที่โครงการในอนาคตจะต้องยึดติดกับรูปแบบที่กำหนดไว้ สำหรับการนำไปใช้การกลั่นกรองหลักการนำทางการเปลี่ยนแปลงไปสู่การรวมเข้ากับบทบาทวิกฤตของภาวะผู้นำนั้นมีความหมายจำเป็นสำหรับการบูรณาการเทคโนโลยีที่ประสบผลสำเร็จ และมีความสำคัญหากันที่จะต้องทำความกระจงเรื่องความเป็นเลิศในการให้บริการลูกค้าตั้งแต่เริ่มต้นให้มีความมั่นใจได้ว่ามีความพึงพอใจ และมีความมั่นใจในการใช้ระบบต่อไป

ลาโร (Lauro, 2005 : 145-A) ได้ศึกษาวิเคราะห์ความเข้าใจของครูในการพัฒนาบุคลากรเพื่อการบูรณาการ เพื่อการบูรณาการเทคโนโลยีในโรงเรียนแห่งหนึ่งของรัฐนิวยอร์ก จัดเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ ศึกษาจะลึกในกลุ่มที่ต้องการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ และการสอบถามความคิดเห็น ศึกษารูปแบบการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรที่หลากหลาย

1. สิ่งใดทำให้ครูมีความเปลี่ยนแปลงความเข้าใจในแนวทางที่นำไปสู่การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอน

2. ศึกษาองค์ประกอบที่จำเป็นที่ทำให้ครูเข้าใจในร่องรับน้ำที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการนำบูรณาการเทคโนโลยีไปใช้ในห้องเรียน

3. ศึกษาลักษณะ (รูปแบบ) การพัฒนาบุคลากรที่ทำให้ครูเข้าใจการบูรณาการเทคโนโลยีมากที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจและลักษณะ (รูปแบบ) การพัฒนาบุคลากรของครูในโรงเรียนของรัฐนิวยอร์กดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจและลักษณะ (รูปแบบ)

การพัฒนาบุคลากรของครูในโรงเรียนพื้นที่

สรุปจากผลการวิจัยต่างประเทศเห็นว่า ระบบสารสนเทศเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาทั้งระบบ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทุกขั้นตอนของระบบ การบริหารอย่างต่อเนื่องจากการวางแผน นำไปสู่การปฏิบัติ และการควบคุม กำกับ ติดตาม เพื่อ สะท้อนผลลัพธ์ไปสู่การวางแผนใหม่ๆ ภายใต้การสนับสนุนของระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพ ถูกต้อง ทันสมัยตรงต่อความต้องการ ในรูปแบบที่เหมาะสม การพัฒนาระบบสารสนเทศซึ่งมี ความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับองค์กร หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน หน่วยงานต่าง ๆ ได้นำเอา เทคโนโลยีมาบริหารการจัดการระบบสารสนเทศโดยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อนำมา ปรับปรุงในกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากอย่างยิ่งขึ้น รวดเร็วและถูกต้อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY